

AD LEGIOREM.

Non pincendum tibi facit. Amico lector, si cuius atque argumentum
unius operis, laconicā breuitate olim descripti à Principe Philosophie selen-
sis Confucio, breviter hanc ostendimus, ut scilicet etiam in fine
Educiam profiscere posses. Et prima velut radix Originaria missionis
iure transferri potest, quam ab aliis terrarum editionem hanc, in Sinis iam ante
a ceteram, prosequi atque perficiere, ut scilicet publico Missionis bono pro-
plus, ac cum omnibus, quae in eam mentem, perinde profi-
cuuntur. Quia ita, quod dicitur, in exilio, et
qua propositum est, non sine latius misere dictum. Beatus opus
utilissimum, que amittere non possumus, atque incremento authoritatis, quod ex no-
tissima operi bonis as. filiorum Confucij, accedit praeconiis euangelico-
uinensis. Cuiusmodi, quod dicitur, etiam scilicet
non se hic paucum, sed etiam multum
tempore sapientiae primi (qui tamen de velerunt) eam
gnarisse necesse est. Opere eius hominum
dionis genitrix literas dicitur. Præfato libro ac
quod est sententias, etiam placita
perutuita monumenta, et
quam operariam amplius
QD
tribus
fis
Conciij
triumnam
eos
sibi et po-
missa. Hec itaque omnia (prater ea quae in EXPLANATIONE SCIEN-
TIA SINARVM-POLITICO-MORALIS, aucto tusius declarantur) me
impari erunt ad hoc opusculum. Gaudemus ergo perficiendum.
Opusculi uero ritulus et argumentum
seu ARÆAE MEDIOCRAFIS CONSTANTIA. cuiusdam
postea philosophicu librum vulgauit; et ordinem de
detractione mali, sic ut fragmentorum, his quibus doctrinae habent
ab hac operi 1669 en quia doctrina que traditur summa, etiamque ip-
sum est, ut amittit idem excedere hunc librum, vienies magistri in quaum
fidei suam capioque, dicere, sit postremo ea
men sacerdos in scholis exponat, est inter omnes euangelicos (sit supra
dictum) sane nullus querens et morosus magister est, et hoc

SINARVM

SCIENTIA

POLITICO-MORALIS

殷 yīn 耶 Iē
鐸 tō 穌 sv
澤 cē 會 hoéi

PROSPERO INTORCETTA

Sicvlo Societatis

IESV

IN BIBL.PROV.ROM
S 905814 I

Lvcem edita

著 chū

AD LECTOREM

Non inincūdum tibi fuerit, Amice lector, si causas atque argumentum breuis opusculi, laconicā breuitate olim descripti à Principe Philosophiæ sinen. sis Confucio, breuijbus hīc præcognoscas. Scias itaque uelim, mihi ē sinis Romam proficiscenti, res sinicæ Missionis acturo, placuisse quidem Goæ potius, quæ foecunda Mater, et prima ueluti radix Orientalium missionum iure censeri potest, quam alibi terrarum, editionem hanc, in Sinis iam ante a cæptam, prosequi atque perficere; ut scilicet publico Missionis bono propius ac citius cōsuleretur; et opus ipsum orientale, orienti extremo proficuum sub auspiciis APOSTOLI ORIENTIS successu prospero oriretur: quæ et fuerunt sociorum uota, quando ijs, degentibus in exilio quantonieni propter Christum, postremum non sine lachrymis vale dixi. De opusculi utilitate, siue animarum lucro, atque incremento authoritatis, quod ex notitia opusculi huius ac reliquorum Confucij, accedit præconi euangelico, uineam Christi sinentem, Couchinchinensem, ac Tunkinensem excolenti, non ipse hīc loquar (Iapones, aliæque nationes sinarum imperio uicinæ, semper sapientiæ primas sinicæ genti detulerunt) eam tamen utilitatem magnam esse necesse est fateantur europæorum hominum quotquot, præter idioma gentis, literas quoque atque Priscorum libros accurate didicerunt; et quotquot sententias, quibus referti sunt libri, placita, instituta, maximeque peruetusta monumenta, in proprios nunc usus conuertunt; sic ut sibi adytum aperiant amplissimum ad afferendam literatæ genti VERI SVMML QVE NVMINIS notitiam: ut non loquar deprimis Sinicæ Missionis Partibus, quorum directione atque industria in more fuit positum, uel ab ipsis Missionis exordijs, ut quicunque in ea Christi Præcones uersarentur, Confucij libris accurate perueluendis darent operam: nisi prædecessores nostri magnam inde utilitatem oriri posse usu ipso didicissent, ecquis iudicabit, eos et sibi et posteris, sine ullo animarum lucro, tantum onus imponere uoluissc? Hæc itaque omnia (præter ea quæ in EXPLANATIONE SCIEN. TIAE SINARVM POLITICO-MORALIS paulo fusiūs declarantur) me impulerunt ad hoc opusculum Goæ prosequendum, perficiendumque. Opusculi uero titulus et argumentum est, CHVM YVM, MEDII scilicet, seu AVREAE MEDIOCITATIS CONSTANTIA. cu su, Confucij ne pos ex filio, hunc librum vulgauit, et quedam de suo addidit; sed et desiderantur multa; sic ut fragmentorum ueriūs quam libri speciem habeat: ob hanc causam, et quia doctrinæ quæ traditur sublimitas, quandoque ipsius naturæ limites uidetur exceedere, hunc librum sinenses magistri tanquam subobscrum captiūque difficultem, cūm numero secuudus sit, postremo tamen loco in scholis exponunt: est interim præconi euangelico (uti supra dicebam) sane utilis, quatenus et morum egregius magister est, et natu.

tali

rali lumini uitiorum tenebris offuso, ceu auroræ beneficio, eam ueritatis lucem subministrat, quæ Soli euangelico præluceat, uiamque pandat.

Vt autem hic europæo lectori, antiquitatis non minùs, quam ueritatis amanti, quidpiam præberem condimenti, quo posset laconicæ lectionis na-
useam sibi adimere, aut saltē temperare, Confucij uitam, ex præcipuis sinarum monumentis erutam, ad finē huius opusculi addendam esse cen-
suit: non eo quidem consilio, quod cum Seneca uel Plutarcho sinensem hūc Philosophum conferri uelim, sed ut in Europa nostra tanto uiro nobili-
tatis tam antiquæ, Europæorum & qua estimatio suum illud dumtaxat, quod meretur, pretium daret. Rogo tamen te, lector beneuole, ut, si forte quis uelit de Confucij doctrina tecum differere, uel eum cum Europæis Philoso-
phis comparare, tuam non prius sententiam feras, quam alibi accurate per-
legas, cùm huius opusculi, tum reliquorum Confucij, explanationem: ex
qua profecto plurimum tibi lucis accedet ad ferendum sine erroris pericu-
lo iudicium.

Demum ad opusculi præxim, et ordinem quod spectat, hæc sunt nota-
da: 1. sinica verba, seu literas, quæ in altera eiusdem paginæ columnâ cum suis numeris appositz sunt, Philosophi textum esse, atque ordine sinico,
a superiori scilicet deorsum descendendo, et a lœua ad dexteram, legi oportere: quibus ex aduerso in altera columnâ sub iisdem numeris latina uerba
respondent. 2. sinicos characteres, quibus nullus est numerus superadditus,
esse particulas quasdam, quæ uel ornatus gratia apponi solent, uel uim ha-
bent interrogationis, præpositionis, admirationis, et c. 3. si qua hæc accen-
tuum, uel pronunciationis diuersitas occurrat, meminerit Sinicæ Missionis
tyro eam non mihi, sed Interpretum directioni; europæarum quoque lite-
rarum dissimilitudinem non inconstantia, sed penuria minutiorum char-
acterum attribuere: ob hanc enim penuriam factum est, ut in dimidio opu-
sculi posteriore, goanis typis dato, (dimidium alterū sinicis typis excusum
est) intra parenteses clauderentur quæ claritatis gratia textui interposita fue-
runt, quæque alias minutiori charactere imprimi debuissent. 4. Notæ appo-
sitæ in margine sunt. f. p. § . Prima denotat folium textus sinici, iuxta ordi-
nem impressionis Nân.kim editæ, Authore Chu.Hi, qui liber uulgò dici-
tur Su.Xu.çie.chu. Secunda indicat paginam, seu potius eiusdem paginæ
faciem unam (apud finas folij unius ambæ facies unico signantur nume-
ro) Tertia ostendit paragraphum, siue lineam illam, quæ in ipso Philoso-
phi textu aliquali spatio distat ab altera. Hæc sunt quæ obiter indicanda
uolui, omissis quæ de accentibus, et modo pronunciandi sinico alibi expli-
cantur: neque enim est animus misutij singulis hæc persequendis insistere.
fruere, et uale.

Omnium Seruus
Prosper Intorcetta.

值會 *chě*
hoei
 Moderatores
 Societatis
IESV
In Sinensi
V. Provincia

郭納爵 *quō*
nā
gio
 Ignatius
a Costa
Lusitanus

劉迪我 *lieu*
tiē
ngō
 Jacobus
le Faure
Gallus

利瑪弟 *lī*
mā
tí
 Matthias
a Maya
Lusitanus

成際理 *chīm*
ci
li
 Felicianus
Pacheco
Lusitanus

Suo singuli tempore
 准 *chün*
 Approbarunt.

耶穌會	<i>Iē</i> <i>su</i> IESV Societate	洪度貞	<i>hūm</i> <i>tū</i> <i>chīm</i> Humbertus <i>Augeri</i> <i>Gallus</i>	張瑪諾	<i>chām</i> <i>mā</i> <i>no</i> Emmanuel <i>Georgius</i> <i>Lusitanus</i>
聶伯多	<i>niē</i> <i>pē</i> <i>to</i> Petrus <i>Caneuari</i> <i>Genuensis</i>	穆迪我	<i>mo</i> <i>tie</i> <i>ngō</i> Adrianus <i>Grelon</i> <i>Gallus</i>	柏應理	<i>pē</i> <i>yīn</i> <i>li</i> Philippus <i>Couplet</i> <i>Flandrobelga</i>
潘國光	<i>puān</i> <i>qué</i> <i>quām</i> Franciscus <i>Brancato</i> <i>Siculus</i>	畢嘉	<i>piē</i> <i>kiā</i> Jacobus <i>Motel</i> <i>Gallus</i>	魯月備	<i>lu</i> <i>gē</i> <i>muōn</i> Franciscus <i>Rougemont</i> <i>Flandrobelga</i>
李方西	<i>li</i> <i>fām</i> <i>sī</i> Io. Franciscus <i>de Ferriarys</i> <i>Pedemontang</i>	鑒	<i>kien</i>	恩理格	<i>ngēn</i> <i>li</i> <i>kē</i> Christianus <i>Herdtrich</i> <i>Austriacus</i>
		訂	<i>tim'</i>		
		Recognoverunt			

鑒 *kien* 訂 *tim'*
 Recognoverunt

FACVLTAS
SCR. P. Viceprovincialis.

Ego infrascriptus Societatis IESV in
Sinis Præpositus Viceprovincialis poter-
tate mihi facta ab A.R.P.N. Ioanne
Paulo Oliua Præp: Generali, do facvl-
tatem P. Prospero Intorcetta ejusdem Soci-
etatis, ut typis excvdendam curet Sina-
rvm Scientiam Politico-moralem:
quod opvs primvñ à P. Ignatio à Costa, dein-
de à P. Iacobo le Favre, demvñ à P. Matthia
à Maya prædecessorib, meis approbatvñ, &
à dvodecim alÿs Patrib, Soc.^{is} nostræ in Si-
nis recognitvñ, & p[re]publicâ luce dignvñ ju-
dicatvñ fvit. In qvorum fidem has ma-
nu meâ signatas, & sigillo officiÿ mei mv-
nitas dedi. In vrbe Qvam chēu metropoli
Sinensis p[ro]vinciæ Qvam tūm die 31.mensis
Iuly. Anni 1667.

Felicianus Pacheco.

SCIENTIÆ SINICÆ

LIBER

SECUNDVS

Chīm

Mediūm

Yīm

Constanter
tenendūm

VERSIO LITERALIS

F.1.p.2. §.1. Quod à cœlo inditum
est dicitur natura rationalis :
quod conformatur huic natu-
ræ, dicitur regula : re-
staurare hanc regulam di-
citur institutio.

§.2. Regula hac non potest
momento temporis ab-
esse : si posset abesse; non
est regula. Hac de causa
perfectus vir attendit et
inuigilat in his evam quæ
non videntur: timet ac pa-
uet in his etiam quæ non
audiuntur.

F.2.p.1. §.1. Non apparent,
quia recondita: non sunt
manifesta, quia subtilia.
Ideo perfectus vir in-
uigilat sui secreto.

§.2. Gaudium, ira, tri-
stitia, hilaritas, pri-
usquam pullulent, di-
cuntur medium seu na-
tura indifferens: ubi pullularint,

故者不可以須臾離也。
所不睹恐懼乎其所不聞。
君子慎其獨也。
天命之謂性。率性之謂道。
喜怒哀樂之未發謂隱。莫見乎君子。
所謂教也。
莫顯乎其道也。
故曰：「君子慎其獨也。」

F.1.
p.2.
§.1.

§.2.

F.2.
p.1.
§.1.

§.2.

& omnia attigerint re-
ctam mensuram; dicun-
tur concordia. medium
est orbis magnum fun-
damentum: concordia
est orbis vniuersalis
regula.

p.2. Perfectis ¹⁸ medio, et con-
cordia; cœli ac terræ sta-
tus ²² quietus, et omnium
rerum propagatio exi-
fit.

f.3. p.2. §.1. Confucius ait:
perfectus vir tenet me-
dium: improbus præ-
uaticatur medium.

§.2. Vir perfectus habet
medium, et quia perfe-
ctus est; ideo scmpre
tenet medium. Im-
probus etiam habet medi-
um quod renat; sed quia im-
probus, ideo non vere-
tur illud preuaricari.

君 ⁴² 仲 ²⁶ 下 ¹⁴ 而 ¹
子 ⁴³ 尼 ²⁷ 之 ² 皆 ²
而 ⁴⁴ 日 ²⁸ 達 ¹⁵ 中 ³
時 ⁴⁵ 君 ²⁹ 道 ¹⁶ 節 ⁴
中 ⁴⁶ 子 ³⁰ 也 ⁵ 謂 ⁵
小 ⁴⁷ 中 ³¹ 中 ³²
人 ⁴⁸ 庸 ³² P. 2. 和 ⁶
庸 ⁴⁹ 小 ³³ 致 ¹⁷ 中 ⁷
人 ⁵⁰ 中 ³⁴ 中 ¹⁸ 也 ⁸
庸 ⁵¹ 反 ³⁵ 和 ¹⁹ 者 ⁹
庸 ⁵² 中 ³⁶ 天 ²⁰ 天 ¹⁰
人 ⁵³ 中 ³⁷ 地 ²¹ 下 ¹¹
庸 ⁵⁴ 中 ³⁸ 位 ²² 之 ¹²
庸 ⁵⁵ 焉 ³⁹ 大 ²³ 本 ¹³
人 ⁵⁶ 君 ⁴⁰ 萬 ²⁴ 也 ¹⁴
而 ⁵⁷ 子 ⁴¹ 物 ²⁵ 和 ¹⁵
無 ⁵⁸ 之 ⁴² 育 ²⁶ 也 ¹⁶
忌 ⁵⁹ 中 ⁴³ 焉 ²⁷ 也 ¹⁷
憚 ⁶⁰ 庸 ⁴⁴ 中 ²⁸ 天 ¹⁸
也 ⁶¹ §. 2. 者 ¹⁹
庸 ⁶² f. 4. 天 ²⁰

f. 3.
p. 2.
§. 1.

4. p. 1. §. 1. Confucius ait: 食我行子
medium o' quam illud sub- 38 26 15
lime! quod e' vulgo pau- 39 10 3
ci illud teneant, iam diu est. 也知也中庸
也知之矣我知之矣至矣
鮮能知味也。 知者乎。 民鮮能久矣。
也知之矣知者乎。 民鮮能久矣。

§. 2. Confucius ait: cur via hec non frequente-
tur, ego noui; quia scili-
re prudentes transgre-
diuntur; rudes non
pertingunt. Cur item
via hec non sit perspe-
cta, ego noui, quia sci-
licet sapientes excede-
dunt; inertes non
attингunt.

p. 2. §. 1. Hominum nullus
non habet et comedit:
apertuci valent digno-
scere sapores.

§. 2. Confucius ait. viam
hanc non frequenta-
ri, proh! quam adendum!
人莫不飲也。道之不明也。
子曰。道之不行矣夫。

¶.3. Confucius ait: Xun
Imperatoris, illius quam magna prudētia! Xun solebat consulere suos, & solebat exāminare que cunque etiam vulgaria suorum responsa, dissimulando mala, & deprædicando bona: arripiensque illorum responsum dūo extrema, vtebatur eoru mēdio ad populum regendum. Atque hæc illa fuisse, propter quæ factus est Xun, talis scilicet ac tantus Imperator.

34

f.s. p. i. Confucius ait: ho-
minum ³⁶ quiuis dicit; ego
prudens ⁴⁰ sum; sed ut impel-
litur, mox ⁴² intrat in mil-
le retia et laqueos, inci-
dit in foueæ ⁴⁵ medium, &
nequaquam ⁵¹ scii effuge-
re. hominum ⁵⁴ quilibet
item ⁵⁶ dicit: ego prudens
sum: feligit ⁵⁹ medium;
sed non ⁶² valet per spati-
um unius mensis seruare.

p.2. §.1. Confucius ait: 曰。自弗失曰。回。
Hoëi discipulus, ille plane
erat vir. felicebat me-
dium: ei affecutus v-
nam aliquam virtutem,
illico arcte eam stringe-
bat, souebat in pectore,
& nunquam dimitte-
bat.

§.2. Confucius ait: Or-
bis regna possunt pa-
cifice regi: dignita-
tes et census possunt
recusari: nudi en-
ses possunt calcari: at
medium non potest
tam facile teneri.

f.6. p.1. d.1. Discipulus ⁴¹cù ⁴²lú
quæsiuit de fortitu-
dine .

¶. 2. Confucius ait: de Australis ⁴⁶ ne regionis fortitudine, vel de Borealis regionis fortitudine; an de vestra fortitudine que- ^{ris:}	問 ⁴³ wen	爵 ²⁸ suo	拳 ¹³ Kiu'en
	強 ⁴⁴ kiam	祿 ²⁹ lu	拳 ¹⁴ Kiu'en
	寬 ⁵⁶ quon	可 ³⁰ ko	服 ¹⁵ fo
	柔 ⁵⁷ jeu	辭 ³¹ ceu	膺 ¹⁶ yem

¶ 3. *Esse largum, lenemque in* 以 ⁵⁸子 ⁵⁵也。 ¹⁷而 ¹⁸

aliorum institutione; nec 强⁴⁹ 不³⁰ 而¹⁶ 教¹
immoderatus poenas exige-哉⁵⁰ 流³¹ 不¹⁷ 不²
re à refractorys; Austra- 矜⁵¹ 强³² 厥¹⁸ 報³
lium regionum fortitu- do est; et in hac perfecti vi- 國^{que} 哉³³ 北¹⁹ 無⁺
ri immorantur.

§.4. Cubare lanceas super, et
loricas: mori, & non per-
time scere: Borealium re-
gionum fortitudo est, & in
hac fortes immorantur.

p.2. §.1. Itaque virum perfectū
accommadare se alis, &
non diffluere; hac fortitu-
do proh quanta! in me-
dio aliorum, ipsum unum re-
ctum stare, & nusquam
inclinare; hac fortitudo
proh quanta! si in regno
vigeant virtus ac leges, non
mutari, nec intumescere;
hac fortitudo proh quanta!
si in regno iaceant virtus ac
leges, etiam redactum ad mor-
tem, non mutari; hac forti-
tudo proh quanta!

§.2. Confucius ait: secta-
ri recondita et patrare

強⁴⁹ 不³⁰ 而¹⁶ 教¹
哉⁵⁰ 流³¹ 不¹⁷ 不²
強⁵¹ 厥¹⁸ 報³
國^{que} 哉³³ 北¹⁹ 無⁺
矯⁵² 中³⁴ 方²⁰ 道⁵
立³⁵ 至³⁶ 南⁶
死³⁷ 而³⁸ 之²¹ 強⁷
不³⁹ 不⁴⁰ 強²² 也⁸
變⁴¹ 倚³⁹ 也²³ 也⁹
強⁴² 強⁴³ 者²⁴ 君¹⁰
矯⁴⁴ 矜⁴⁵ 居²⁵ 子¹¹
國^{que} 有⁴⁶ 居²⁶ 居¹²
故⁴⁷ 道⁴⁸ 之²⁷ 之¹³
子⁴⁹ 故²⁸ 君²⁹ 社¹⁴
曰⁵⁰ 不⁴⁹ 子³⁰ 金¹⁵
素⁶⁰ 變⁵¹ 和³¹ 革¹⁶
隱⁶¹ 塞⁵² 而³² 死¹⁷
行⁶² 焉⁵³ 焉³³ 焉¹⁸

§.2.

p. 2.
§.1.

§.4.

miranda, ut posteris
saculis sint qui deprædi-
cent, id ego non fecero.

婦之愚可與知者。知而悔。惟聖人。塗而廢。吾弗能已。怪後世有述焉。吾
1 婦 fù
2 之 zhī
3 愚 yú
4 可 kě
5 以 yǐ
6 與 yǔ
7 知 zhī
8 47 fū
9 48 cō
10 49 cò
11 50 yǐ
12 51 yù
13 52 chí
14 53 chí
15 54 lù
16 55 pú
17 56 huì
18 57 fèi
19 58 gǔ
20 59 fēi
21 60 ném
22 61 yǐ
23 62 yí
24 63 xí
25 64 yí
26 65 xu
27 66 yē
28 67 yān
29 68 yān
30 69 yān
31 70 yān
32 71 yān
33 72 yān
34 73 yān
35 74 yān
36 75 yān
37 76 yān
38 77 yān
39 78 yān
40 79 yān
41 80 yān
42 81 yān
43 82 yān
44 83 yān
45 84 yān
46 85 yān
47 86 yān
48 87 yān
49 88 yān
50 89 yān
51 90 yān
52 91 yān
53 92 yān
54 93 yān
55 94 yān
56 95 yān
57 96 yān
58 97 yān
59 98 yān
60 99 yān
61 100 yān
62 101 yān
63 102 yān
64 103 yān
65 104 yān
66 105 yān
67 106 yān
68 107 yān
69 108 yān
70 109 yān
71 110 yān
72 111 yān
73 112 yān
74 113 yān
75 114 yān
76 115 yān
77 116 yān
78 117 yān
79 118 yān
80 119 yān
81 120 yān
82 121 yān
83 122 yān
84 123 yān
85 124 yān
86 125 yān
87 126 yān
88 127 yān
89 128 yān
90 129 yān
91 130 yān
92 131 yān
93 132 yān
94 133 yān
95 134 yān
96 135 yān
97 136 yān
98 137 yān
99 138 yān
100 139 yān

F.7. p.1. §.1. Perfectus vir
aggreⁿditur viam, & pro-
greditur. progredi ad me-
dium viæ, & deficere;
ego non possem sic si-
stere

焉。能矣。弗爲之矣。
及之。君矣。

§.2. *Perfectus vir con-*
format se cum medio.
fugere s^{ac}culum ; non
videri , nec cognosci ; &
id non sentire , solus
sanc^tus potest .

也。	雖	聖	人	亦	有	所	不	知
yè	suī	xìng	rén	é	yǒu	suò	bù	zhī
40 Kiün	41 sü	42 chī	43 tāo	44 fū	45 lín	46 tún	47 xí	48 pú
君	子	之	道	費	而	隱	世	不
49 Kiün	50 cù	51 hū	52 shùm	53 yúm	54 lín	55 tún	56 xí	57 pú
君	子	依	乎	中	庸	遯	道	而
58 gīn	59 ye	60 yēu	61 jō	62 pú	63 chī	64 fū	65 Kien	66 püan
聖	人	亦	有	所	不	見	半	半
67 xim	68 sü	69 chī	70 tāo	71 lín	72 tún	73 xí	74 pú	75 püan
子	之	道	費	而	隱	世	不	見
76 mì	77 chī	78 tāo	79 lín	80 tún	81 xí	82 pú	83 püan	84 püan
雖	聖	人	亦	有	所	不	見	見
85 püan	86 chī	87 tāo	88 lín	89 tún	90 xí	91 pú	92 püan	93 püan
子	之	道	費	而	隱	世	不	見
94 püan	95 chī	96 tāo	97 lín	98 tún	99 xí	100 pú	101 püan	102 püan
子	之	道	費	而	隱	世	不	見
103 püan	104 chī	105 tāo	106 lín	107 tún	108 xí	109 pú	110 püan	111 püan
遵	道	而	行	半	半	半	半	半
112 tāo	113 lín	114 tún	115 xí	116 pú	117 püan	118 püan	119 püan	120 püan
道	而	行	半	半	半	半	半	半
121 tāo	122 lín	123 tún	124 xí	125 pú	126 püan	127 püan	128 püan	129 püan
遯	道	而	行	半	半	半	半	半
130 tāo	131 lín	132 tún	133 xí	134 pú	135 püan	136 püan	137 püan	138 püan
君	子	遵	道	而	行	半	半	半
139 püan	140 chī	141 tāo	142 lín	143 tún	144 xí	145 pú	146 püan	147 püan
君	子	遵	道	而	行	半	半	半
148 püan	149 chī	150 tāo	151 lín	152 tún	153 xí	154 pú	155 püan	156 püan
子	遵	道	而	行	半	半	半	半
157 püan	158 chī	159 tāo	160 lín	161 tún	162 xí	163 pú	164 püan	165 püan
子	遵	道	而	行	半	半	半	半
166 püan	167 chī	168 tāo	169 lín	170 tún	171 xí	172 pú	173 püan	174 püan
也	雖	聖	人	亦	有	所	不	知
175 püan	176 chī	177 tāo	178 lín	179 tún	180 xí	181 pú	182 püan	183 püan
也	雖	聖	人	亦	有	所	不	知

p. 2. §. 1. ⁴⁰ Perfectorum re-
⁴¹
gula ampla est, & sub-
⁴²
⁴³
⁴⁴tilis.

生	xīn	于	chī	石	hū	Kiun
人	s8	道	42	中	27	10
亦	gīn	費	tāo	庸	hūm	cū
有	9		fi	遯	28	11
所	ye		44	道	yum	cūn
不	60	而	lh	而	29	12
知	yeu	隱	45	行	tun	tao
	61		yn	半	30	13
	50			見	xi	lh
	62				31	14
	pú				pu	him
	63				32	15
	chi				Kien	puan
			46			
			fū			

¶. 2. *Viri faminæque
rudes, possunt tamen
accedere ad notitiam;
at peruenire ad huius
apicem. quamuis sit
sanctus, equidem ha-
bebit quod non sciatur.*

知⁶³_{chi} 夫⁴⁶_{fū} 見³⁷_{Kien} 半¹¹_{puan}

Viri fœminaque inutiles,
fieri potest, ut queant iux-
ta regulam operari: at per-
uenire ad huius apicem,
quamuis sit sanctus, e-
quidem habebit quod
non possit. Cœlum et
terra cum magna sint; ho-
mines adhuc habent,
quod de his conquerantur.
Igitur si de pœfecti vi-
ri agamus magnitudi-
ne; Orbis vniuersus
non potest eam capere ac su-
stentare: si agamus de
subtilitate; Orbis totus
non potest eam perrum-
pere.

f.8. p.1. §.1. Oda ait: yuen
auis uolando penetrat
cœlos: piscis immer-
gitur in pelagus: id
est (inquit qù sū) illa uir-
tus in summis, ei imis
manifestatur.

§.2. Perfecti viri regu-
la dicit initium ab

天 30 天 34 所 17 焉 16
魚 31 莫 35 不 18 夫 1
躍 32 能 36 能 19 婦 2
于 33 載 37 焉 20 地 3
淵 34 語 38 天 21 肖 4
言 35 其 39 小 22 可 5
上 36 天 40 大 23 以 6
下 37 下 41 也 24 能 7
察 38 莫 42 人 25 行 8
也 39 能 43 猶 26 焉 9
破 40 有 44 及 27 其 10
焉 41 所 45 至 28 到 11
君 60 憾 46 也 29 雖 12
子 61 故 47 聖 30 聖 13
之 62 云 48 子 31 人 14
道 63 鳥 49 語 32 亦 15
端 64 飛 50 大 33 有 16
平 65 戻 51 天 34 亦 17
所 35 不 52 夫 35 有 18

homuncionibus et mulier-
culis; extendensque se ad su-
um apuem, manifestatur in
cælo et terra.

治 不 爲 夫
人 遠 道 婦 及
改 執 而 也
而 止 柯 伐
其 至 也

p.2. §.1. Confucius ait: regula
non longè sit ab homine: si
quam sibi homines fabricent
regulam, quæ longè sit ab ho-
mine, non potest ea censeri
regula.

其 人 不 可 察
人 以 伐 也
不 可 以 乎
可 以 乎

§.2. Oda ait: cum quis exscissio
uno manubrio, exscindit for-
matque manubrium aliud: huius
exemplar non longè abest.

忠 脣 以 天
恕 而 爲 天
違 視 道 地

Arripiens manubrium (expli-
cat Confucius) ut sibi exscindat
formatque aliud simile manubriū,
obliquè contuetur, & explo-
rat, et adhuc tamen abest
longius. Ideò vir perfectus
per hominem regit homi-
nem: et si emendetur, tum
acquiescit.

道 之 猶 以 詩
不 遠 施 爲 云 子
道 之 猶 以 云 曰
不 遠 施 爲 伐 道
故 柯 伐 不 遠
故 柯 伐 不 遠

§.9. p.1. §.1. Qui omni cvm fide
ac sinceritate ex se meti-
tur alios, discedit à regula
non procul. hec autem est que
fieri sibi quis non o-
ptat, itidem.

君 伐 人 之
子 以 人 則
亦 人 則

non faciat erga alios.

¶.2. Perfecti viri regulæ sunt
quatuor. ego Kieu Clegitur
meū Inecdum bene seruo vni-
cam: quod enim exigitur à
filiis, ut seruiant parenti-
bus, nondum exactè seruo:
quod exigitur à subditis, ut
seruiant Regi, nondum
perfectè seruo: quod exi-
gitur à fratribus natumi-
noribus, ut seruiant maio-
ribus; nondum ad amissim
seruo: quod exigitur in-
ter amicos, ut alter alteri
primas deferat; necdū
satis obseruo. Perfectus
vir ordinarias has vir-
tutes exercet, et in quo-
tidianis sermonibus cir-
cumspectus est. Si quid
est, in quo deficiat; non
audet non sibi vim face-
re. si habeat verbo-
rum copiam, non au-
det totam effunde-
re. verba respondent

行庸言之謹有所不足不敢不勉有餘不敢不盡言顧以事兄未能力也所求乎朋友先施之未能也所求乎庸德之勿施於人。君子之道四丘未能一焉所求乎弟。
1. 行庸言之謹有所不足不敢不勉有餘不敢不盡言顧以事兄未能力也所求乎庸德之勿施於人。君子之道四丘未能一焉所求乎弟。
2. 行庸言之謹有所不足不敢不勉有餘不敢不盡言顧以事兄未能力也所求乎庸德之勿施於人。君子之道四丘未能一焉所求乎弟。
3. 行庸言之謹有所不足不敢不勉有餘不敢不盡言顧以事兄未能力也所求乎庸德之勿施於人。君子之道四丘未能一焉所求乎弟。
4. 行庸言之謹有所不足不敢不勉有餘不敢不盡言顧以事兄未能力也所求乎庸德之勿施於人。君子之道四丘未能一焉所求乎弟。

operibus; opera respon-
dent verbis. Vir perfe-
ctus quomodo non sit
solidus, ac stabilis hoc mo-
do!

f 10. p. I. §. 1. Perfectus vir pro ratione sui status agit; nec cupid quidquam ab hoc alienum.

§ 2. Si existat diues, et ho-	²²	²³	⁵⁸	⁴¹	⁸	胡
noratus; agit ut diues,	²⁴	²⁵	⁵⁹	⁴²	²²	不
et honoratus: nexistat	²⁶	²⁷	Xam.	tiē	¹	愒
pauper et ignobilis; agit	²⁸	²⁹	⁶⁰	⁴³	⁹	愒
vt pauper et ignobilis: si	³⁰	³¹	guēi	⁵¹	^{fu}	愒
existat alienigena; agit	³³	³⁴	⁶¹	⁴⁴	²³	愒
vt alienigena: si verse-	³⁵	³⁶	pu	hoān	¹	爾
tur inter ærumnas; agit	³⁷	³⁸	⁶²	⁴⁵	²⁴	愒
pro ratione status ærum- nosi. Perfectus vir	⁴⁰	⁴¹	lim	⁵¹	²⁵	爾
nusquam intrat, vbinon	⁴²	⁴³	⁶³	nañ	¹	行
fit suâ sorte contentus.	⁴⁴	⁴⁵	hiá	⁴⁶	²⁶	平
	⁴⁷	⁴⁸	⁶⁴	him	²⁷	富
			hiá	⁵¹	^{fu}	貴
			⁶⁵	⁴⁸	²⁸	君
			hiá	hoān	¹	子
			⁶⁶	⁴⁹	²⁹	王

§.3. Constitutus in superiori dignitate, non inclementer tractat inferiores; constitutus in inferiori dignitate, non adulatur superioribus. perficit se 不援上正已 素其位而行

1 2 3
& non quærit etymnarum
4 5 6
suarum causam in alijs: adeoqz
7 8
nunquam indignatur. su-
9 10 11 12
pra non queritur de cœ-
lo; infra non culpat ho-
13 14 15
mines.

p.2. §.1. Confucius ait: sa-
gittarius ³⁴ habet similitu-
dinem ³⁵ cūm ³⁶ viro perfecto:
si aberrat ⁴⁰ à ⁴¹ depicto sco-
po; reflectens ⁴⁴ exquirit
erroris causam ⁴⁶ à suamet per-
sona.

63 諸 46 64 其 47 65 身 48 66
必 45 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460

§.2. Perfectorum regulam
est instar facientis iter
longinquum; utique à
propinquiori incipit: uel
instar subeuntis in al-
tum; utique ab infimo
incipit.

詩	66 xī	君	49 Kiün	p. 2. §. 1.	尤	15 yēu
日	67 yue	子	50 zü	32 fü	人	16 gēn
妻	68 cī	之	69 chi	33 yue		
子	70 háo	道	71 hō	34 xé		
好		辟	72 cī	35 yeu	故	17 cū
合		如	73 jū	36 sü	君	18 Kiün

23. Oda ait: vxor a-
mans concordiaꝝ

instar pulsantis cymbala · fratres vbi concordant; concordia gaudiv utique diu perseverat, et recte ordinatur tua domestica familia; exhilariatur tua vxor, filij ac nepotes.

§.4. Confucius ait: pater hoc modo, et mater, ipsi quam lati et tranquilli viuent!

fn p.1. §.1. Confucius ait: spiritibus inest operativa virtus; et haec quidem quam præstant est.

§.2. Illas quasi visu percipis, & tamen non vides. quasi auditu percipis, & tamen non audis: intime sociantur rebus, adeoque sunt id, quod res non possunt dimittere.

§.3. Efficiunt, ut Orbis homines sint puri, et mundi, ac splendidiorem habitum induant, ut offerant sacrificia. O multitudo immensa spirituum! ac si

遺盛矣乎。子曰。父母使天下視之而弗見聽之而弗聞。如鼓瑟琴。兄弟既翕和樂且耽。宜爾室家。樂爾妻孥。

天下視之而順矣乎。子曰。鬼神之爲德。不可知也。

assisserent ipsis superne.
ac si assisterent ipsis ad lae-
uam et dexteram.

之 chi 28 子 cù 18 在 cài
內 nüi 46 曰 yuē 17 可 kě
宗 sum 47 舜 xun 18 射 xiè
廟 miao 48 其 kī 31 思 rū
饗 hiam 49 大 tā 32 在 cài
之 chi 50 孝 hiao 33 其 kī 34 左 zuo
子 cù 51 稱 yé 19 夫 fu 7
孫 sun 52 與 yu 20 微 ui 9
保 pao 53 德 te 35 顯 hièn 21
之 chi 54 爲 guei 36 聖 xim 22
聖 xim 55 誠 chén 9 詩 xi
人 gìn 56 之 chi 10 日 yuē
尊 gun 57 不 pu 11 神 xin
故 cu 58 大 tā 23 可 ke 12
德 te 59 爲 guei 24 择 ye 13
必 pie 60 富 fu 25 格 ke
得 te 61 有 cù 26 如 jū 14
其 kī 62 祀 su 27 此 cù 15
位 guei 63 四 sì 28 度 tuo 16
必 pie 64 海 hai 45 思 si 17

p. 2. §. 1. Oda ait: an spiritus
adueniant, non potest de-
terminari: magis ne uen-
poterit, si negligenter co-
latur!

§. 2. Huius subtilitas ma-
nifestatio reuera non
potest occultari: sic est
omnino.

f. 12. p. 1. §. 1. Confucius ait:
Xun, illius quam magna
obedientia! virtute
fuit sanctus: dignitate
fuit Imperator: opulen-
tia obtinuit quidquid qua-
tuor maria intra est: in
maiorum templis sacri-
ficabat: et filios ac nepo-
tes conseruauit.

§. 2. Ideo magna ipsius vir-
tus haud dubie obti-
nuit tantam illam di-
gnitatem: haud dubie

obtinuit tantos illos cen-
sus: haud dubie obtinu-
it tantum illud nomen:
haud dubiè obtinuit illam
tam longeuanam ætatem.

§.3. Etenim cœlum in pro-
ductione rerum haud du-
biè accommodat se ea-
rum dispositionibus, &
dat incrementa: ideo-
que recte consita fouet,
deiecta destruit.

§.4. Oda ait: laudandus
iubilis perfectus vir: re-
splendet eius præclara
virtus: quæ populi sunt,
tribuit populo: quæ com-
petunt magistratibus, tri-
buit magistratibus: reci-
pit census à cœlo: con-
seruat ac protegit impe-
rium et ab ipso cœlo bo-
nis cumulatur.

§.5. Ideò tantæ virtutis vir-
tique accipit Imperium.

p.2. §.1. Confucius ait: expers
mœroris, is solus fuit

申君其材必得
之子其祿其
憲憲而篤焉故得
故令德宜民者必得
大德宜民者必得
que recte consita fouet
deiecta destruit.

故大德宜民者必得
者受命于天保佑之
受命于天保佑之
子曰無憂者其惟
詩曰嘉樂必因
于天之生物必因
于天之壽。

中庸

¹vén ²vám Rex : quia ³vám
⁵Ki ⁶fuit ⁷ei pater, ⁸et quia ⁹vú
¹⁰vám ¹¹fuit ¹²ei filius : quæ ¹³pater
est orfus, ¹⁴filius pertexuit.

之	chī	不	35 pu	文	uân
子	33 cù	失	36 xē	王	2 uâm
孫	34 cün	天	37 tien	平	uâm
				正	

¶.2. vù vám Imperator pro pa-
gauit et fai vám et vám
Ki auorum, et vén vám patris
stirpem . semel arma in-
duit, & obtinuit Imperium:
eius persona nunquam a-
misit toto orbe illustrem
famam . dignitate fuit
Imperator: opulentia ob-
tinuit quidquid quatuor
in aria intra est: in ma-
iorum templis sacrificava-
bat: filios item ac nepotes
conseruauit .

f.13. p.1. Vu vam iam se-
nior suscepit Imperium:
deinde Cheu cum (predicti
frater:) adimpluit Ven
et Vu (patris ac fratri)

武	60 mîm	61 chêu	62 cuîm	63 chîm	64 uêñ	65 uù
王	44 jù	45 fú	46 yeu	47 sü	48 hái	49 nui
爲	26 siú	27 yé	28 juam	29 y	30 lî	31 yéu
子	11 guei	12 çü	13 fu	14 go	15 chi	16 xö
富	57 uâm	58 mo	59 xeu	60 mîm	61 chêu	62 cuîm
有	44 jù	45 fú	46 yeu	47 sü	48 hái	49 nui
四	57 uâm	58 mo	59 xeu	60 mîm	61 chêu	62 cuîm
海	57 uâm	58 mo	59 xeu	60 mîm	61 chêu	62 cuîm
之	44 jù	45 fú	46 yeu	47 sü	48 hái	49 nui
內	57 uâm	58 mo	59 xeu	60 mîm	61 chêu	62 cuîm
宗	57 uâm	58 mo	59 xeu	60 mîm	61 chêu	62 cuîm
廟	57 uâm	58 mo	59 xeu	60 mîm	61 chêu	62 cuîm
饗	57 uâm	58 mo	59 xeu	60 mîm	61 chêu	62 cuîm
身	52 hiám	53 hiáu	54 xín	55 hiáu	56 hiám	57 xín

vna omnium ratio.

p.2. §.1. Confucius ait: Vu
vam, et Cheu cm, horum
quam propagata fuit obedi-
entia!

§.2. Hi tam obedientes principes
praeclarè valuerunt profe-
qui maiorum suorum volunta-
tem: praeclarè valuerunt e-
narrare maiorum suorum illu-
stria facinora.

§.3. Vere et autumno adornabant
suorum auita tempa; recte
disponebant eorum antiqua
vaia: exponebant eorum togas
et uestes: offerebantqu illig tem-
poris edulia.

f.14. p.1. §.1. Et quia erat maiorum
templi ritus, propterea obser-
uabatur ordo assistentiū ad
laudem, et assistentium ad dex-
teram: item obseruabatur or-
do dignitatis; ac propterea di-
stinctio fiebat nobilium et igno-
bilium: præterea ordo teneba-
tur officiorum; qua propter
et discrimin sapientio-
rum. cum deinde omnes se

序 44 陳 27 善 13 一 1 yé
昭 45 其 28 繼 14 也 5 yè
穆 46 宗 29 人 15 gân
也 47 器 30 志 16 chi
爵 48 裳 32 善 17 xen
所以 49 衣 33 述 18 xo
辨 50 薦 34 人 19 gân
貴 51 其 35 之 20 s
賤 52 時 36 事 21 chen
也 53 xi 37 者 22 che
食 54 序 38 也 23 ta
事 55 39 春 24 hiao
所 56 40 宗 39 chun 25
以 57 41 秋 26 che
辨 58 42 廟 27 chiu
賢 59 43 禮 28 sieu
也 60 44 其 29 fu
旅 61 45 祖 30 cu
廟 62 46 12 hiao
者 63 47 11 che

p. 2.
§. 1.

p. 14.
§. 1.

§. 3.

§. 2.

murū inuitarent ad vīna; īfe-
riores ministrabant maiorib;
caque propter solemnitas illa per-
tingebat aliquo modo etiam ad i-
gnobiliores. Cum denique inter
se consanguinei epularentur; ca-
nities precedebat; adeoque ratio-
dentium, id est etatis habebatur.

¶.2. *Vū uām et Chēu cūm prosequēban-
tur suorum Malorum dignita-
tem: exercebant eorum ri-
tus: canebant eorum musi-
cam: ea venerabantur, y quæ
coluerant: ea amabant, ij
quæ dilexerant: seruiebant
modò mortuis, ac si serui-
rent adhuc viuentibus: serui-
ebant olim mortuis, ac si
seruirent adhuc superstitibus.
et hic erat obedientia apex.*

所以逮賤也。燕毛所以序。
所以樂敬其所尊愛也。郊社所以序。
所以祀乎其先也。明之以所。
所以之至也。燕毛所以序。
所以之也。明之以所。
所以之也。燕毛所以序。
所以之也。明之以所。
所以之也。燕毛所以序。
所以之也。明之以所。
所以之也。燕毛所以序。
所以之也。明之以所。
所以之也。燕毛所以序。
所以之也。明之以所。
所以之也。燕毛所以序。
所以之也。明之以所。

rationes; administrabit regnū
is ea facilitare, ac si respiceret ad
palmam manus.

§. 2. Ngāi Cūm (Rex regni lù) quæ
fuit de regimine.

§. 3. Confucius respondit: Vēn et
Vū Regum regimen ad exten-
sum existat in tabulis et can-
nis. similes viri si existerent.
mox et ipsorum regimen reflr-
geret: at similes viri interie-
runt; adeoque et eorum regi-
men interyit.

f. 15. p. 1. §. 1. Hominum virtus
expeditum reddit regimen:
uti terræ virtus accelerat
incrementa plantarum:
eiusmodi regimen est in for-
fluuiatilium cannarum.

§. 2. Enim uero recta
guberñatio pendet ab ho-
minibus. Rex deligat
homines ad normam perso-
nae suæ. Excolitur autem
persona per regulam: per-
ficitur regula per uniuersa-
lem amorem:

§. 2. 政文之
息武義治國之
故爲政

故爲政

政人道敏政地以道
在人道敏政也者
人存則其人也者
存則其人也者

身脩樹夫政也者
則其人也者

身脩道仁也者
則其人也者

§. 3.

政文之
息武義治國之
故爲政

故爲政

政人道敏政地以道
在人道敏政也者
人存則其人也者
存則其人也者

身脩樹夫政也者
則其人也者

身脩道仁也者
則其人也者

§. 3.

§.3. Amare, hominis est: a.
māre autem parentes, est
præcipuum. Iustum esse,
æquitatis est: colere autem sapi-
entes, est præcipuum. hoc
in amandis parentibus ac
propinquis discrimen, et in co-
lendis sapientibus ordo,
ab officiorum ratione quā-
dam rectè commensurata ena-
scitur.

尊賢者人也。親親爲大義者宜也。
得而治矣。

§.2.

禮所生也。

p.2. §.1. Pro huius loci explanati-
one remittit interpres lectorem
infra f. i8. p.2. §.3.

p.2.
§.1.

§.2. ideo perfectus Rex
non potest non exco-
lere suam personam
meditans excolere su-
am personam, non po-
test non seruire parenti-
bus: meditans seruire
parentibus; non potest
non cognoscere homi-
nes: meditans cogno-
scere homines, non po-
test non

在下位不獲平上民不可
以不知人思修身。思修身不可
以不修身。思修身不可
以不獲平上民不可
尊賢爲大親親之穀。

cognoscere cœlum

§.3 .Orbis· vniuersales regu-
lae sunt quinque : ea qui-
bus exercentur illæ, tria:
videlicet Regem inter et sub-
ditum : patrem inter et fi-
lium : maritum inter et
vxorem : fratres maio-
res natu inter et minores .
et eius que amicos inter est so-
cietatis regula. Hæ
quinque sunt Orbis gene-
rales viæ. at pruden-
tia , amor uniuersalis , et for-
titudo : tria hæc sunt Orbis
generales virtutes : id
uerò quo exercentur ipsæ,
vnum quid est .

E. 16. p. 1. Siue quis naſcatur
ſciens: siue diſcendo
ſciat: siue laborando
ſciat. vbi pertige-
runt ad ipsam ſci-
entiam,

1 知 chī
2 天 tiēn
3 天 tiēn
4 仁 hiā
5 勇 hia
6 三 tā
7 者 tā
8 天 tiēn
9 下 tā
10 所 tā
11 以 tā
12 行 tā
13 之 tā
14 者 tā
15 日 tā
16 君 chī
17 臣 chī
18 夫 fū
19 婦 fū
20 昆 quēn
21 弟 tī
22 朋 pum
23 友 yē
24 交 kiao
25 五 yē
26 者 tā
27 天 tiēn
28 也 tā
29 道 tāo
30 子 yē
31 仁 chī
32 婦 fū
33 三 san
34 天 tiēn
35 勇 hia
36 朋 tā
37 德 tē
38 所 yē
39 以 yē
40 行 him
41 之 tā
42 也 tā
43 其 chī
44 生 chī
45 也 tā
46 知 hoē
47 学 hio
48 困 chī
49 知 hoē
50 困 quēn
51 也 tā
52 其 chī
53 知 hoē
54 其 chī

vnum quid est. siue quis
spontē quieteque opere-
tur; siue ob lucrum ope-
retur; siue violentē ope-
retur: vbi pertigerunt
ad ipsius complemen-
tum operis, vnum
quid est.

身則近平勇。其成也。
之也。或安而行之。
之也。

§. 2.

P. 2.
§. 1.

p. 2. §. 1. Confucius ait:

qui amat discere, ap-
propinquat ad pruden-
tiā: qui nititur ope-
rari; appropinquat ad
amorem: qui nouit
verecundari; appro-
pinquat ad fortitudi-
nem.

子曰。好學近乎知。利
而行之。或勉強而行
之。

§. 2. Si nosti hæc tria,
iam nosti id quo ex-
colitur persona: si no-
sti id quo excolitur per-
sona; iam nosti id quo
regas homines: si no-
sti id quo regas homi-
nes; iam nosti id quo
regas totius Orbis re-

脩身。知力行。近平也。
脩身。知力行。近平也。
脩身。知力行。近平也。
脩身。知力行。近平也。
脩身。知力行。近平也。

36	Si Rex excolat seipsum;	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
38	in ox regulæ ille vigebunt.	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100		
40	si colat sapientes; iam non	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100				
46	hæsitabit in negotijs: si amet	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100										
50	parentes; iam inter reliquos pa-	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100														
56	truns; fratres maiores natu, et	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																				
62	minores non erunt simulta-	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																										
68	tes: si veneretur præci-	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																
74	puos ministros; iam	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																						
80	non caligabit in regimine:	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																												
86	si se se accommodet cum re-	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																																		
92	liquis ministris; iam	93	94	95	96	97	98	99	100																																																								
98	omnes præfecti	99	100																																																														

reddent obsequia (sua) impensis: (si)	色	se	§. 2.	柔	jeu	報	pao
filiorum instar amet populum, tunc	賤	cien	齊	chai	遠	yuen	禮
populus animabitur: (si) accersat plu-	貨	ho	明	mim	人	gin	重
rimos artifices, tunc diuitiarū ad utē-	而	lh	盛	xim	則	ce	子
dum affatim (erit: si) benigne excipi-	貴	quei	服	fo	四	fu	庶
at longinquo aduenas, mox quatu-	德	te	非	fi	方	fam	民
or terrarum (populi ad ipsum) se con-	所	so	禮	li	歸	quei	則
ferent: (si) foueat Regulos, iam toto	以	y	不	pu	之	chi	百
orbe formidabilis (erit.)	勸	32	動	38	懷	pe	姓
§. 2. Abstinentem (et) purum (et)	Kiuen	33	賢	39	諸	8	勸
se) graui cultu indui: illicita non at-	34	35	也	40	侯	25	來
tingere: ea (sunt,) quibus (regia) ex-	36	37	尊	41	則	26	百
colitur persona. Repellere detracto-	38	39	其	42	天	27	工
res: procul abesse à venereis: vilipen-	40	41	位	43	下	28	則
dere opes; & magnipendere virtutē;	42	43	也	44	去	29	財
ea (sunt,) quibus animantur sapiētes.	44	45	也	45	讒	30	用
In pretio habere suorum dignitatem:	57	57	重	46	遠	31	足
augere eorum redditus:	60	61	其	60	Kiu	32	財
	62		祿	61	guci	33	用
			ladem	62	chum	34	足

Perpetuare (Regulorum) intereunt
familias, (et) erigere (eorundem) col-
labentia Regna, moderando tumultus
(et) propulsando pericula: celebrare
Regulorū comitia, (et) excipere (eorū-
dē) legationes iuxta (statuta) tempora:
laute tractare abeuntēs, & moderari
adūtantū munera; ea (demū) sunt,
quibus fouentur Reguli.

f. 18, p. 2. §. 1. Quiquaque regū or-
bis Regna, habēt (prædictas) nouē regu-
las; id (uero) quo exercēt illas, unū (est.)
§. 2. (Si) omnes res (et) actiones (que
(spectat ad prædictas regulas) præcogi-
tetur; hoc ipso solidæ subsistēt: (si) uerō
non præmeditatæ (fuerint;) hoc ipso
incassū abibūt. (sic si) uerba prius deter-
minaueris; hoc ipso nō cespitabis: (si)
res agēdas prius statueris; eo ipso (de-
inde) non angeris: (si) opus (ipsum)

不 pu 有 yeu 而 lh 也 ye
豫 yu 九 Kieu 薄 po 繼 Ki
則 ce 經 Kim 來 lai 絶 ciue
廢 fi 所 so 所 lo 世 xi
言 yen 以 y 以 y 奉 Kiu
前 cien 行 him 懷 hoai 穢 fi
定 tim 之 chi 諸 chu 國 que
則 ce 者 che 侯 heu 治 chi
不 pu 一 ye 也 ye 亂 luon
踏 Kic 也 ye f. 18 持 chi
事 fu P. 2. 危 guei
前 cien 凡 fan 朝 chao
定 tim 凡 fan 爲 guei 聘 pim
則 ce 事 su 天 tien 以 y
不 pu 豫 yu 下 hia 時 xi
困 quen 則 ce 國 que 厚 heu
行 him 立 lie 家 Kia 往 uam

1 2 3
prædeterminaueris; hoc ipso (deinde)
4 5 6
non (te) pigebit. (si itaque) regula (rec-
7 8
tæ ratiōis) prius fixa firmaque (fuerit);
9 10 11
tum inde ficiēs (tibi eius usus erit.)
12 13 14
§. 3. (Si) cōstituti (in) inferiori digni-
15 16 17 18
tate nō obtinēt gratiā apud superiores;
19 20 21 22 23 24
populus nequit fieri ut regatur. (ad) ob-
25 26 27 28 29
tinēdā (autē) gratiā apud superiores da-
30 31 32 33 34
tur regula: (si) nō seruent fidē cū ami-
35 36 37 38 39
cis; nec obtinebūt gratiā apud superi-
ores. (Ad) seruandam fidem cum ami-
43 44 45 46 47
cis datur regula: (si) non sint obsecū-
48 49 49 50
dantes erga parentes; nec seruabunt
50 51 52 53
fidem cum amicis. (Vt sint) obse-
54 55 56 57 58
cundantes erga parentes, datur regu-
la: (si) reflectentes ad suammet
61 62
personam, (compererint se) non
63
synceros (esse);

1 3 4
nec (erunt) obsecundantes erga parē-
tes. (Ad) syncere perficiendam suam.
6 7 8
met personā, (seu seipso,) datur regu-
la: nisi exploratā habeāt rationē boni;
9 10 11
12 13
nec syncere perficiēt suāmet personā.
14 15
f. 19. p. 1. § . 1. Verā solidaque per-
16 17
sectione dotatū esse, cælestis (quædā
18 19 19
est) ratio: (ad hāc) uerā solidaque perfe-
19 20
ctionē cōtēdere, humana (quædā est)
21 22 22
ratio. Verā solidaque perfectione do-
23 24 25
tatus non (sibi) vim infert; & tamē at-
26 27 28
tingit finem: non operose discurrit;
29 30 31
& tamen affequitur: cum tranquilli-
32 33 34
tate (et) facilitate attingit virtutem:
35 36 37
(atque hoc) sanctorum (est.) qui ad
37 37 37
veram solidamque perfectionem con-
38 39 40 41
tendit, feligit bonum, & fortiter ma-
42
nu tenet.

43 44
P. 2. § . 1. (Et hic quidē) multa perdi-
45 46
scit: (præmature) discutit querenda:
attēn-

之 chi 者 che 兮 Y 不 pú
者 che 不 pu 23 f. 19 不 xun
擇 çé 24 micn § 1. 不 hu
善 xen 25 15 善 chim 3
而 lh chum che 16 善 chim
固 cu pu 26 tien 5
執 che 27 su chi xin
之 chi 28 17 天之道 chim
而 lh 29 tao 18 身道 chim
者 che 30 ye 19 身道 chim
也 ye 31 19 不明 pú
容 yum chi mim
中 chum che 10 善 chim
博 po tao gin xen
學 hio 34 20 善 chim
之 chi 33 21 不誠 chim
審 xin 35 12 誠 chim
問 uen 36 13 誠 chim
45 46 誠 chim 22 誠 chim
47 37 14 誠 chim

alij decimā vice assequi potuerunt;
(tu) ipse (saltem) millesimā (poteris.)
f. 20 p. 1. Reuera (qui) seruare va-
let hanc regulam; quamuis rudit (sit.)
tandē (erit) clare inteligēs; quāuis im-
becillis (sit,) tandem fortis (euadet.)
p. 2. Seipso vere solideque perfectū
(esse, simulque rerū omniū) intelli-
gēt; dicitur natura, (seu, nativa uirtus)
seipsū (prius) illuminare reddereque in-
tellegēt, (ac deinde in) verā (uirtute
seu) perfectione solidare; dicitur insti-
tutio. (Qui) nativā perfectiōe dotatus
(est;) eo ipso intelligēs (est: qui autē pri-
us) rerū intelligētiā (sibi cōparauit;)
poterit deinde perfectus (euadere.)
f. 21 p. 1. Solū (in) vniuerso (hoc) sū.
me perfectus pot est exhaustire suā na-
turā. (si) potest exhaustire suā naturā, iā
poterit exhaustire (aliorū etiā) hominū
naturam. (si) potest

誠 chīm 謂 guei 必 pie 之 chi
爲 guei 之 chi 明 mim 八 gin
能 nem 教 kiao 雖 sui 十 xe
盡 cīn 誠 chim 柔 jeu 能 nem
其 ki 則 fēi 必 pie 之 chi
性 sim 明 mim 強 Kiam 已 ki
能 nem 矣 y 無 ciēn 千
盡 cīn 明 mim p. 2. 之 chi
其 ki 則 fēi 有 cīu 果 co
性 sim 誠 chim 誠 chim p. 1.
則 fēi 矣 y 明 mim 謂 guei 能 nem
能 nem 矣 y 謂 guei 能 nem
盡 cīn f. 21. 之 chi 此 cu
人 gin 唯 guei 性 sim 道 tao
之 chi 天 tiēn 下 hiā 明 mim
性 sim 至 chi 誠 chim 雖
能 nem 至 chi 誠 chim 愚 yu

1 2 3 4 5
exhaurire hominū naturā; iā poterit ex
6 7 8 9 10
havrire rerū naturas: (si) potest exhau-
11 12 13 14 15 16
rire rerū naturas; iā poterit adiuuare
17 18 19
ceolū (et) terrā (in) productione (et) cō-
20 21 22 23 24
scrutatione (rerū; si) potest adiuuare coe-
25 26 27
lū (et) terrā (in) productione (et) cōser-
28 29 30 31 32
uatione (rerū; iā (etia) poterit cū coelo
33 34
(et) terra ternariū p̄cipiū (cōstituere.)
35

P.2. Ab his (primi ordinis perfectis
36 37
viris) secūdi (sūt, qui) nitūtur restaurare
38 38 38 38
nōdū extinctā natuā bonitatis parti-
culā. restaurātes natuā bonitatis par-
ticulā, poterūt obtinere solidā perfectio-
ne, ubi assecuti (fuerit) solidā perfectio-
nē mox (illa) sese prodet: (ubi) sese pro-
diderit; mox illucescat: (ubi) illuxerit;
50 51 51
mox lucis radios late diffūdet: (ubi ita)
52 53 54
irradiauerit; eo ipso motū faciet (ani-
morū; ubi) motū fecerit; iā (morū) mu-
tationē inducet: (ubi) mutationē indu-
69 60
xerit; eo ipso cōuerzionē efficiet.

則 44 以 15 以 1
形 him 30 與 16 賛 2
形 him 31 天 17 天 1
則 46 地 17 性 18 之 3
著 chu 33 參 18 則 4
著 chu 34 矣 19 能 5
則 49 育 20 盡 6
明 50 可 21 物 7
明 51 次 22 其 23 以 1
則 52 致 24 賛 8
動 tum 35 曲 25 天 10
動 tum 36 37 地 11
則 53 38 曲 26 之 11
變 pien 39 能 27 物 12
變 pien 40 有 28 性 13
則 55 41 誠 29 則 14
化 hoa 42 chim
化 hoa 43 chim
化 hoa 44 chim
化 hoa 45 chim
化 hoa 46 chim
化 hoa 47 chim
化 hoa 48 chim
化 hoa 49 chim
化 hoa 50 chim
化 hoa 51 chim
化 hoa 52 chim
化 hoa 53 chim
化 hoa 54 chim
化 hoa 55 chim
化 hoa 56 chim
化 hoa 57 chim
化 hoa 58 chim
化 hoa 59 chim
化 hoa 60 chim

folūm (in hoc) uniuersio summe perfectus
efficere potest cōuerisionē (huiusmodi)
f. 22. p. 1. Summe perfecti virtus (ea est,
ut) possit præscire (futura.) Cum Regia
familia proxime (est) erigenda; procul
dubio (passim) dantur fausta prognostici
ca (cūm) regiae familie iminet occasus;
procul dūbio (passim) dantur infesta
prognostica, (qua et) manifestatur in
(herba) XI (dicta, et) testudine; (et) præ
vio motu percellunt corpus (humanū).
At sume perfectus, cūm) calamitas,
(aut) felicitas proxime instat; (in) pro-
bis procul dubio prænoscit istam; (id-
est, felicitate: in) improbis procul du-
bio prænoscit illam; (id est, calamitatē)
Ideo summe perfectus (est) instar spi-
ritus.

p. 2. § .1. (Eiusmodi) vera solidaque
perfectio (est) sui ipsius perfectio:

不 pú 見 hien 知 chi 唯 guei
善 xen 乎 hu 國 que 天 tien
必 pie 著 xi 家 kia 下 hia
先 sien 龜 quei 將 ciām 至 chi
知 chi 動 tum 興 him 誠 chim
之 chi 乎 hu 必 pie 爲 guci
故 cu 四 fu 有 yeu 能 nem
至 chi 體 ti 瘵 chiam 化 hoa
誠 chim 禍 ho 祥 ciām
如 ju 福 fo 國 que p. 1.
神 xin 將 ciām 家 kia 至 chi
至 chi 將 ciām 誠 chim
如 ju 福 fo 國 que p. 1.
神 xin 將 ciām 家 kia 至 chi
至 chi 將 ciām 誠 chim
誠 chim 必 pie 仁 uam 之 chi
者 che 先 sien 有 yeu 可 co
自 cu 知 chi 妖 yao 以 y
成 chim 之 chi 尊 nie 前 cien
& 61 47

1 2 3 4
& regula (est) sui ipsius regula.
5 6 7 8
§. 2. (Hæc) uera solidaque ratio,
(seu perfectio, est) rerum (omnium)
9
finis (et) principium. (si) desit (re-
10 10
bus hæc) uera solidaque ratio, (seu
11 12 13 14
perfectio,) non erunt res. Hac de cau-
sa sapientis, (et) probus uir ueram
15 15 16 17
(hanc) solidamque perfectionem xxi.
18
19
mat maximi.

§. 3. Vere perfectus (quia) non
ipse perficit sese (solum,) & (hic) si.
st; propterea perficit (etiam) res (ali-
as.) Perficere seipsum, amoris (est:) 31 32 33
perficere res, prouidentiae (est. Et ha- 34 35 36
quidem) natu&e virtutes (sunt: ha- 37 38
autem) unite applicando externis (et) 39 40
internis; regul.e (est:) adeoque 41 42 43
suis temporibus exercere, conueni- 44 45 46
entiae (est.)

I 2
f. 23. p. 1. § . 1. Propterea summe
3 4 5
perfectus nunquam cessat.
6 7 8
§ . 2. (Si) nunquam cessat; ergo
9 10 11 12
perdurat: (si) perdurat; ergo per ef.
12
fectus se prodit.
13 13
§ . 3. (Si) per effectus se prodit;
14 15 16
ergo late longeque diffunditur: (si)
17 18 19 20
late longeque diffunditur; ergo am-
plus, (et) profundus: (si) amplius (et)
21 22
profundus; ergo sublimis (et) clarus.
23 24 25 26
27 28
§ . 4. (Quia) amplius (et) profun-
29 30 31 32 33
dus; ideo sustentat res: (quia) subli-
34 35 36 37 38
mis (et) clarus; ideo protegit res:
39 40
(quia) late diffusus (et) Perdurans;
41 42 43 44
ideo perficit res.
45 46
p. 2. § . 1. Amplitudine; (et) pro-
47 48 49
funditate, æquiparatur terre: subli-
49 50 51 52
mitate, (et) claritate, æquiparatur coe-
53 54 55
lo: latitudine, (et) duratione, absque ter-
56
mino (est.)

成 chim 厚 heu § . 3 f. 23
物 ue 所 fo 徵 chim p. 1.
也 yc 以 ce 故 cu
載 cai 悠 yeu 至 chi
物 ue 遠 yuen 誠 chim
博 po 悠 yeu 無 vu
厚 heu 高 cao 遠 yuen 息 sic
配 poi 明 mim 則 ce
地 ti 拟 so 博 po § . 2.
高 cao 以 Y 博 po 不 pu
明 mim 覆 feu 博 po 息 sic
配 poi 物 ue 厚 heu 久 Kieu
天 tien 也 yc 則 ce 久 Kieu
悠 Yeu 悠 Yeu 高 cao
久 Kieu 悠 Yeu 明 mim
無 uu 所 fo 則 ce 徵 chim
疆 Kiam 以 Y 博 po 12
§ . 2

§. 2. Cūm sit talis (ac) tantus; nō
(prius) exhibet sese (atque ostentat)
ac tum deinde manifestus fit: non
(prius) motū, ac tum deinde conuer-
sione efficit: non (prius operoso quo-
dam virium molimine quidpiam)
facit, ac tum deinde perficit.

§. 3. Coeli terraque ratio potest
vnico uerbo exhausti: (et) hęc
(quidem) in efficiendis rebus non
(est quid) duplex, (sed unicum quid
et simplex:) adeoque huius (eiuf-
dem in) procreandis rebus (uirtus
est) inscrutabilis.

§. 4. (Hęc itaque) coeli (et) ter-
rae ratio lata (est, et) profunda,
sublimis (et) clara, late diffusa (et)
perdurans.

§. 5. Iam hoc coelū (est) hęc lu-
cis (et) fulgoris tātilla portio: (at) ue-
niēdo ad ejus (t. tius molis) in-
termi

也 ^{ye} 其 ^{Ki} §. 3.
悠 ^{veu} 生 ^{sem} 天 ^{tien} §. 2.
也 ^{ye} 物 ^{ue} 地 ^{ti} 如 ^{ju}
久 ^{Kieu} 不 ^{pu} 之 ^{chi} 此 ^I
也 ^{ye} 測 ^{ce} 道 ^{tao} 者 ^{che}
今 ^{Kin} 天 ^{tien} 可 ^{co} 不 ^{pu}
大 ^{fu} 地 ^{ti} 見 ^{ye} 見 ^{hien}
天 ^{tien} 之 ^{chi} 言 ^{yen} 而 ^{lh}
斯 ^{chao} 道 ^{tao} 畫 ^{cin} 章 ^{cham}
昭 ^{chao} 博 ^{po} 也 ^{ye} 不 ^{pu}
昭 ^{chao} 也 ^{ye} 其 ^{Ki} 動 ⁶
之 ^{chi} 厚 ^{heu} 爲 ^{guei} 變 ⁹
多 ^{to} 也 ^{ye} 物 ^{ue} 無 ^{uu}
及 ^{kie} 高 ^{cao} 不 ^{pu} 爲 ^{guei}
其 ^{Ki} 也 ^{ye} 貳 ^{ih} 而 ¹¹
無 ^{uu} 明 ^{mim} 則 ^{ce} 成 ^{chim}

1 terminabile (amplitudine) sol, luna,
2 3 4 5 stellæ, signaque coelestia (in eo) sus-
6 7 8 pœsa cōtinetur; uniuersæ (itē) res (ab
9 10 11 12 eo) teguntur: Iam (rātilla) hæc terræ
(portio, quā calcamus, cum totâ eius
13 14 mole collata, uixdum) unius pugilli
15 16 17 terrei (est) quantitas: (at) ueniendo ad
18 19 (totius) eius (molis) uastitatem (et)
20 21 22 23 profuditatē; sustētāt mōtē HOA YO
24 25 26 27 (dictū;) et tamē non grauatur: cōple-
27 28 29 30 citur sinu flumina, (et) maria; & ta-
31 32 33 men non inundatur: omniū (est illa)
34 35 36 37 rerum sustentaculum. Iam hic (unus)
38 39 40 41 mons vnius (item) frusti lapidei tan-
43 44 tillū (quid est: at) ueniendo ad eius
45 (totius molis) latitudinem (et) ma-
46 47 48 gnitudinem; plantæ, (et) arbores
49 50 51 (ibi) nascuntur; volucres, (et) feræ
52 53 53 (ibi) conorantur: metalla (itē) lapides
53 que pretiosi (in eius) visceribus latētes
55 55 56 57 58 59 in lucē prodeunt. Iā hæc aqua, unius
(item)

大 tā 不 pú 土 tu 窮 Kium
○ 46 草 cāo 浚 sīe 之 chī 也 yē
木 mó 萬 uān 多 tō 16 日 gē
生 fēm 物 ue 及 17 月 yue
之 chī 載 cāi 其 Ki 星 sim
禽 Kin 焉 yen 廣 quam 18 辰 xin
獸 xeu 今 Kin 厚 héu 繫 hi
居 Kiu 夫 fū 載 cāi 焉 yen
之 chī 山 xān 華 hoa 19 萬 uān
寶 pāo 一 ye 獄 yo 20 物 ue
藏 cām 卷 Kiuen 而 lh 21 覆 feu
興 him 石 xe 22 23
焉 yen 之 chi 24
今 Kin 多 to 25
重 chum 多 26 振 chin 27
夫 fu 及 Kie 28 地 ti 29
水 xui 其 Ki 海 hai 30 摄 cō 31
一 ye 廣 quam 44 而 lh 32
而 59 45

(item) cochlearis tantilla (est) por.
tio: (at) ueniendo ad (totius) ejus
(m̄lis) inexhaustam abyssum; cete-
grandia, crocodili, serpentes, draco-
nes, pisces, testudines, (in ea) pro-
creantur: opes (denique ac) diuitiae
(ex ea) enascuntur.

f. 24 p. i. Oda ait: solius coeli
virtus proh quam alte recondita! nun-
quam cessat. quasi diceret: (. inquit
C, u Su.) coelum ideo est coelum.
Quomodo (. prosequitur Oda.) non
(ubique) manifesta Ven Regis vir-
tutum puritas? quasi diceret: (. ad.
dit C, u Su.) Ven Rex ideo fuit Ven,
(talis scilicet ac tantus uir, cuius)
puritas quoque nvnquam defecit.

p. 2. §. i. (O quam) magna
Sancti vni

文 uen 所 fo 犯 xe 務 xo
王 uam 以 y 雖 yen 之 chi
之 chi 爲 guei f. 24 多 to
所 fo 天 tien 詩 xi 及 2
以 y 也 ye 云 yun 其 Kie
爲 guei u 維 guei 不 pu
於 33 19 天 tie n 測 ce
文 uen 乎 hu 20 龜 yuen
也 ye 不 pu 純 xun 顯 hien 命 mim
亦 ye 文 ue n 於 u 穆 mo 龍 lum
不 pu 王 uam 已 chi 不 pu 魚 yu
已 Y 38 23 已 chi 不 pu 鱸 pie
P. 2. te 37 22 已 chi 不 pu 生 sem
§. i. te 39 25 大 ta 盖 cai 日 yue
哉 cai 53 純 xun 盖 cai 天 tie
聖 xim 54 27 聖 cai 28 貨 ho
人 gin 55 42 人 yue 14 貨 cai
lex

lex (et) uirtus!

§. 2. (O quám in) imensú diffusa!
4 5 6 7
producit, cōseruatque omnia: (deo)
8 9 10 11
emines, (ut) pertingat ab coelum.
12 13 14

§. 3. O abūdantiā (eius) maximā!
15 16 17 18
rituū(maiorū, et) officiorū trecēta (ca-
19 20
pita; et) rituū (minorū,) officiorūque
21 22 23
ter mille (capita, magna et parua
omnia complectitur.)

f. 25. p. I. §. 1. Expectādus hic uir (est:
26 27 28
tū demū(hæc ónia poterūt)opere per-
fici.

29 30 31 32 33
§. 2. Ideo dici solet: si nō(existat) sum
34 35 36 37 38
uirtus; sum̄a lex nequaquā coalescet.

39 40 41
§. 3. Hinc uirtutis studiosus sum̄o.
42 43
pere colit(et cōseruare studet)rationa-
44 45 46 47
lē naturā(suā;) adeoque ad recte rati-

46 47
onis regulā(omnia accurate)explorās,
48 49
(seque)instituēs, implet(mentis sux)

50 51 52
capacitatē(et)amplitudinē; atque ex-
53 54
haurit (ac perspicit etiā) subtilissima
(et)

§. 3. 人 gin §. 3. 之 chi
故 cù 而 lh 優 yeu 道 tao
君 Kiun 後 heu 優 yeu
子 cù 行 him 大 ta §. 2.
尊 cun 徒 cai 洋 Yam
德 te 禮 li 洋 Yam
性 sim 故 cu 儀 Yi 乎 hu
而 lh 曰 yue 三 san 發 fa
道 tao 苟 30 百 pe 育 yo
間 uen 不 pu 威 guei 萬 wan
學 hio 至 chi 儀 Yi 物 uo
致 chi 德 te 三 san 峻 ciun
廣 quam 至 chi 千 cien 極 kie
大 ta 道 tao 于 yu
而 lh 不 pu f. 25. 天 tien
盡 cin 凝 ym 待 tai
精 cim 焉 yen 其 ki
54

(et) minutissima (quamque. Præterea
perficit et ad apicem perducit (natiua
eiusdem metis suæ) sublimitatem (et) clari
tatem; et quidem omnia agendo iuxta re
gula medij, recolit vetera, & studet sci
ence noua. (Denique stabilit et) corrobo
rat ante parta, ut augeat (et perficiat,)
quod fas (et) æquum (est)
p. 2. §. 1. Hac de causa consisteret (in) supe
riori (loco,) non soleat esse stetes (in) ife
rio ri (loco,) non (est) refractarius. (si in)
regno vigeat uirtus (ac) leges; ejus ser
mo sufficit, ut (etiam nolens) promoueat
(ad dignitatem. Si) regnum sine uirtute (ac)
legibus (sit) ejus silentium sufficit, ut imper
turbatus sibi vacet. Oda ait: quia recte
intelligens (erat,) ac rerum prudens idagator
(loquitur de quodam sapiente Chum
xan fu dicto.) idcirco illæsa conservauit
suam personam. Hoc illud est, (addit C, u
su.) quod hic supra diximus.

哲 che 言 yen 禮 li 微 ui
以 Y 足 33 18 極
保 pao 以 34 2 高
其 Ki 魚 xi 明
身 xin 國 que 故
其此 Ki 38 居道 中
之 cu 39 上
謂 guei 默 me 不 廉
與 yu 足 41 爾
以 Y 42 下
容 yum 不 pu 知
詩 xi poi 新
曰 yue que 敦
既 hi 29 13 厚
明 mim 30 tao 以
且 48 31 16 崇
§. 2. 49 32 17

中庸

§. 2. Confucius ait: (si quis) rudit
(est;) & tamen vult suo(unius) judicio
uti: (si quis) e uili plebe (est,) & tamē
vult sibi arrogare quæ non sunt sui ju-
ris (et) fori: (si) natus in præsenti sæculo,
(tamē) cōuertat se (ad) priscorū (iā anti-
quatas) leges: qui talia agūt; calamita-
tes obueniēt ipsorū personis.

§. 2. Nisi (fuerit) Imperator, nemo
instituat urbanitatis officia; nec indu-
cat (nouos) curiæ usus; nec mutet quid-
quam rei literariæ.

f. 26. p. I. § 1. Moderni Imperij cur-
rus cosdē(ducunt) sulcos, (quos olim:) libri eandem (seruant) methodū, (quā
olim:) morum (quoque) eadem ratio
(est).

§. 2. Tametsi (quis) habeat eorum
(priscorū scilicet Regū) dignitatem:
si (tamen) careat eorum uirtute;

同 tum 天 tien 世 xi §. 2.
軌 quei 子 cu 友 fan 子 cu
書 xu 不 pu 古 cu 曰 yue
同 tum 議 yi 之 chi 愚 yu
文 uen 禮 li 道 tao 而 lh
行 him 不 pu 如 ju 好 hao
同 tum 制 chi 此 cu 自 cu
倫 lun 度 tu 者 che 用 yum
不 pu 戒 cai 賤 cien
雖 sui 考 cao 及 lh
有 yeu 文 uen 其 hao
其 Ki 位 guei P. I. 身 cu
苟 Keu 今 kin 生 sem
無 uu 天 tien 乎 hu
其 Ki 下 hia 今 kin
德 te 車 kiu 非 fi 之 chi
。 57 41

1 2 3 4 5 6
ne ausit instituere ritus (et) musicā tamet
7 8 9 10 p. 2.
si (quis) habeat eorum virtutem; si (ta-
men) careat eorum dignitate, itē nec
16 17 18 19
ausit instituere ritus (et) musicam.
20 21 22
§. 3. Confucius dicebat: ego (cū
23 uoluptate) refiero (familiae Imperato-
riæ) HIA ritus: (at exigui Regni) KI
24 25 26
27 28 (posteri) non (sunt horum) sufficiens
29 30 31
testimoniū: ego didici (familiae Impe-
32 33 34 35
ratoriæ) YN ritus; (et) sūt (regni) SVM
36
(posteri, apud quos horū adhuc) extāt
monimenta. ego (itē) studui (huius fa-
39 40
miliæ Imperatoriæ) CHEV ritibus, (et
41 42 43 44
hi) nunc in usu sunt: ego (igitur) sequar
45
(huius) CHEV (ritus.)
46 47 48
P. 2. §. 1. (Ad) gubernandū Imperia
49 50 51
sunt (illa) tria maximi momenti: (et)
52 53
illa (rariora faciunt, seu,) minuant
54
peccata.
55 55
§. 2. Superiorum temporum Reges
quam.

學 hio 作 çō 不 pú
31 17
殷 yn 禮 li 敢 i
王 uam 禮 li can
天 tien 有 yeu 樂 yo
下 hia sum 4 3. 2.
宋 çun 子 çu 樂 yo
有 yeu 存 çun 焉 yen
三 san 焉 yen 曰 yue 雖 sui
重 chum 吾 ngu 吾 ngu 6
焉 yen 學 hio 說 xue
其 ki 周 cheu 夏 hia
寡 qua 禮 li 禮 li
過 quo 今 kin 杞 ki
矣 y 用 yum 不 pu
乎 hu 之 chi 足 çō
5.2. 吾 ngu 徵 chim 13
上 xam 42 27
焉 yen 周 cheu 吾 ngu 15
從 çum 44
也 yé 不 pu
14
16

I 2 2 3
quāuis probe statuerit leges; (tamē) ca.
4 5 6
rēt testimonio: (et cū) desit testimoniū;
7 8 8 9 10 11
nō datur fides; (si) nō datur fides; popu-
12 13 14
lus nō sequitur. (Vir Sanctus) in infe-
14 15
riori (seu priuato) cōstitutus, tametsi vr-
16 16
banitatis officia colat; (est tamē priua-
17 18 19
tus ac) sine dignitate: (et cūm) sine di-
20 21 22
gnitate (sit, ei) nō datur fides: (ac deni-
23 24
que quia) sine fide (et authoritate est),
25 26 27
populus (ipsum) non sequitur.

28 29 — 30 31
§. 3. Ideo perfecti Regis recta guber-
31 32 33 34 34
nādi ratio fūdatur in suā ipsius perso-
35
nā, testatā faciēdo (uirtutē suā) vniuer-
36 37 38
so populo. Explorat (exigitque regimē
39 40 41 42
suū) ad (normā) triū (priscorū) Regū, &
43 44
nō aberrat: (cōfert et cōbinat) res á se
45 46 47 48 49
gestas cū coeli terræque (lege;) et (huic)
50 51 52 53
nō adue nsātur. testatā facit ipsis (adeo)
54 55
spiritibus (quātūis recōditis uirtutē
56 57 58
suā,) & nihil dubitat. (imo etiam post)
69 60 61
centum sēcula expe-
ctato

建 Kien 子 cu 雖 sui 者 che
諸 chū 之 chi 善 xen 雖 sui
天 tien 道 tao 不 pu 善 xen
地 ti 本 puen 尊 cun 無 uu
而 lh 諸 chu 徵 pu 徵 chim
不 pu 身 xin 尊 cun 無 uu
悖 po 徵 chim 不 pu 徵 chim
質 che 諸 chu 信 fin 不 pu
諸 chū 廣 xu 信 fin 不 pu
鬼 quei min 信 fin 不 pu
神 xin 考 cao 信 fin 不 pu
而 lh 諸 chu 弗 fe 民 min
無 uu 二 fan 從 cum 弗 fe
疑 yu 王 uam 從 cum
百 pe 而 lh 故 cu 下 hia
世 xi 不 pu 焉 yen
以 y 褚 mo 君 kiun 者 che
繆 mo

I 2 3
Eato Sancto, (quin testata futura sit,) 4 5
nihil ambigit.

F. 27. p. 1. §. 1. (Quod) tef.
6 7 8 9 10
tamat fore spiritibus non dubitet, (in.

11 12
de est, quia) nouit coelum: (quod
13 14 15 16
post) ceterum (etiam) saecula expectato
17 18 19
Sancto (eandem testatam fore) nihil
20 21
(item) ambigat; (inde est, quia) no-
uit hominem.

22
23 24 25 26
§. 2. Hac de causa perfectus Rex
27 28
(si quidpiam) aggreditur; iam (hoc ip-
29 30 31
sum omnibus) saeculis esse potest or-
32 33 34 35
bis principium: (si quidpiam) agit; iam
36 37 38 39
(hoc omnibus) saeculis esse potest orbis
40 41 42
lex: (si quid) loquitur; iam (id omnibus)
43 44 45 46 47
saeculis esse potest orbis norma: (de-

48 49
nique talis est, ut) procul absentes ia-
50 51 52
(ad ipsum) anhelet: (qui uero) propri-
53 54 55
ores (sunt;) iam nullo (ipsius) tocchio
55
afficiantur.

而 lh
君 Kiun
也 ye
俟 su
聖 xim
人 gin
動 tum
以 y
天 tien
下 hia
則 ce
遠 yuen
之 chi
則 ce
有 yeu
望 uam
近 Kin
之 chi
則 ce
不 pu
厭 yen
法 fa
言 yen
是 xi
故 cu
天 tien
而 lh
爲 guei
聖 xim
人 gin
惑 hoe
天 tien
下 hia
道 tao
行 him
惑 hoe
知 quei
鬼 chi
神 xin
而 lu
無 uu
疑 y
知 chi
天 tien
而 lu
故 cu
天 tien

1 2 3 4
§. 3. Carmen ait: (si) existat illic,
5 6 7
nullus (eum) auersatur. (si) existat
8 9 10 11 12 13 14
isthic, nulli toedio est. quasi diu, noc-
15 16 17 18
tuque, et in perpetuum deprædicabi-
19 20
tur. Perfectus Rex (. addit C, u Su.) nul-
21 22 23 24 25 26
lus dum fuit, (qui) non hoc modo, &
27 28 29
(quām) citissime obtainuerit laudem
29 30 31 32
(et) famam per uniuersum orbem.
33 34
p 2. §. 1. Confucius (. inquit C, V
35 36
SV) eminus, honorifice comēmo.
37 38
rabat YAO (et) XVN (priscos Re-
ges.) cominus (uerō) sequebatur
41 42
VEN (et) VV (modernos Reges.)
43 44 45 46
Supra, imitabatur coeli tempora:
47 48
infra, conformabat se adyax (et)
49
terre.
50 51 52
§. 2. Quemadmodum coelum
53 54 55
(et) terra, (hæc quidem) nihil non
56 57
continet (et) sustentat; (illud uero)
58 59 60
nihil non tegit
(et)

下 hia 也 ye 終 chum §. 3.
47 裳 sie 譽 yu 詩 xi
48 水 xui 君 kiun 曰 yi
土 tu 子 chiun 在 ai
仲尼 nhi 未 ui 彼 pi
辟 pi 祖 cu 有 uu
如 ju 述 xo 不 pu
天 tien 堯 yao 如 ju
地 tiu 舜 xun 此 cu
之 chi 憲 hien 而 lh
無 pu 章 cham 蛮 cao
不 pu 文 uen 有 yeu
持 chi 武 uu 譽 yu
載 cai 上 xam 於 yu
無 uu 律 lio 天 tiens
不 pu 天 tien 下 hia
覆 feu 晴 xi 以 yi
(et) 46 者 che 永 yum
16

1 2 3 4
(et) ambit. quēadmodum (item) qua- hia 大 tá 並 pim 憒 tao
5 6 7 8
tuor tēpora succēsiue procedūt: qvēad chí 德 té 育 pí
8 9 10 11 12
medū sol (et) luna alternatī illuminat. chí 聖 xim 敦 tūn 而 lh
(sic cū quādā proportione Cōfucius.) chí 爲 guei 化 hoa 不 pu
13 14 15 16
1.3. Vniuersæ res unā procreātur,
17 18 19 20
& non sibi mutuo nocent: (quatuor
temporum, solis item ac lunæ) succes.
21 22 23 24 25
sui motus aquabiliter procedūt, & nō chí 聰 c̄um 天 tiēn 害 hái
26 27 28 28
sibi mutuo cōtrariātur. tenues (ac) limi- chí 明 mim 地 tí 地 tao
tatæ, (quæ rebus iudicatæ sunt,) vir- chí 膚 jui 之 chí 並 pim 錯 ce
29 30 31
tutes, (ceu) fluēti (cuiusdā) emanatio- chí 知 chi 所 so 行 him 如 ju
32 32
nes (s. illa autē) magna (et) illimitata chí 足 34 34
33 34 34
virtus effec̄trix (et) corroboratrix (ema- chí 足 35 36 37
natiū) procreationū (est.) Istud (est.) coe- chí 38 39
38 39 40 41 42
lū (et) terra propter quod sūt magna.
43 44 45
f. 28. p. 1. §. 1. Solum (in) toto orbe chí 有 yeu 大 tá 並 pim
46 47 47 48 49
sumē perfectus (et) Sanctus est qui que chí 臨 lin 也 ye 不 pu
50 51
at (ōnia) percipere, clare intelligere, chí 也 ye f. 28 小 fiao 明 mim
52 53
penetrare, (et) cōprehēdere; (adeoque) chí 寬 quon. §. 1 德 ic §. 3.
54 55 56 57
sufficiens est, ut habeat regimen. chí 裕 yu 唯 guei 川 chuen 萬 juān
58 59
(Eius animi) magnitudo, liberali- chí 溫 uen 天 tiēn 流 lieu 物 ue
60
tas, affabilitas, chí (ac) be- 60 43 30 13
60

1	2	3	4	如	ju	中	chum	柔	jœu
(ac) benignitas, sufficiūt, ut habeat ca				43		§. 2.		足	çœ
5				淵	yuen	正	chim	以	çœ
pacitatē, (quā admittat et) cōpleteatur				44		足	17	有	2
6	7			見	hien	博	çœ	容	3
(uniuersos. eius) actiuitas, animi celsi-				45		淵	18	也	yeu
8	9	10	11	而	lh	泉	Y		
tudo, robur, (et) cōstātia, sufficiūt, ut				46		泉	19		
12	13			民	min	ciuen	Yeu		
(ónia) manu_teneat (eius pura illa) si-				47		莫	20		
14	15	16	17	不	mo	而	Kim		
plicitas, serietas, æquabilitas rectitudo,				48		時	21		
18	19	20	21	敬	pu	時	Ye		
sufficiūt, ut obtineat honorē, (et) vene-				49		出	fa		
rationē. (Multiplices animi dotes ac) or-						之	6		
22				23					
namēta, (corūque mirabilis illa) téperi-									
es, (qua ónia in pōdere et mēsura mo-									
24	24	25	25	26	26	27	22		
deratur.) minimarū (etiā) rerū exacta in									
25	25	26	27	言	yen	之	23		
uestigatio (ac) discussio, sufficiūt, ut ha-				50					
28				而	lh				
beat quo (citra errorē ónia) discernat.				51					
29				民	min				
30	31	32		52					
§. 2. (Est etiā) āplus, diffusus, profūdus,				p. 2.					
33	33	34		53					
(terūque óniū) fōs (et) origo: adeoque				54					
35	36			莫	mo	溥	25		
(suis) téporibus (se) prodit exeritque.				55		溥	26		
37	38	39	40	不	pu	博	Y		
p. 2. §. 1. Ampl', (et) difus', velut coelū:				56		博	27		
41	42	43	44	信	fin	如	Yeu		
placidus (et) profūdus, velut aquarū a-				57		如	che		
44	45	45	46	行	him	天	Ye		
byssus. (si) foras se prodat, jā e populo				58		天	12		
48	49	50		59		淵	pic		
nullus (erit, qui eū) nō ueneretur: (si) lo-				59		泉	Ye		
51	52	53	54	而	lh	淵	14		
quatur, jā e populo nullus (erit, qui ei)				58		泉	chai		
55	56	57	58	民	min	ciuen	chuam		
nō det fidē. (si quid) agat, jā e populo				59		泉	15		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	8010	8011	8012	8013	8014	8015	8016	8017	8018	8019	8020	8021	8022	8023	8024	8025	8026	8027	8028	8029	8030	8031	8032	8033	8034	8035	8036	8037	8038	8039	8040	8041	8042	8043	8044	8045	8046	8047	8048	8049	8050	8051	8052	8053	8054	8055	8056	8057	8058	8059	8060	8061	8062	8063	8064	8065	8066	8067	8068	8069	8070	8071	8072	8073	8074	8075	8076	8077	8078	8079	8080	8081	8082	8083	8084	8085	8086	8087	8088	8089	8090	8091	8092	8093	8094	8095	8096	8097	8098	8099	80100	80101	80102	80103	80104	80105	80106	80107	80108	80109	80110	80111	80112	80113	80114	80115	80116	80117	80118	80119	80120	80121	80122	80123	80124	80125	80126	80127	80128	80129	80130	80131	80132	80133	80134	80135	80136	80137	80138	80139	80140	80141	80142	80143	80144	80145	80146	80147	80148	80149	80150	80151	80152	80153	80154	80155	80156	80157	80158	80159	80160	80161	80162	80163	80164	80165	80166	80167	80168	80169	80170	80171	80172	80173	80174	80175	80176	80177	80178	80179	80180	80181	80182	80183	80184	80185	80186	80187	80188	80189	80190	80191	80192	80193	80194	80195	80196	80197	80198	80199	80200	80201	80202	80203	80204	80205	80206	80207	80208	80209	80210	80211	80212	80213	80214	80215	80216	80217	80218	80219	80220	80221	80222	80223	80224	80225	80226	80227	80228	80229	80230	80231	80232	80233	80234	80235	80236	80237	80238	80239	80240	80241	80242	80243	80244	80245	80246	80247	80248	80249	80250	80251	80252	80253	80254	80255	80256	80257	80258	80259	80260	80261	80262	80263	80264	80265	80266	80267	80268	80269	80270	80271	80272	80273	80274	80275	80276	80277	80278	80279	80280	80281	80282	80283	80284	80285	80286	80287	80288	80289	80290	80291	80292	80293	80294	80295	80296	80297	80298	80299	80300	80301	80302	80303	80304	80305	80306	80307	80308	80309	80310	80311	80312	80313	80314	80315	80316	80317	80318	80319	80320	80321	80322	80323	80324	80325	80326	80327	80328	80329	80330	80331	80332	80333	80334	80335	80336	80337	80338	80339	80340	80341	80342	80343	80344	80345	80346	80347	80348	80349	80350	80351	80352	80353	80354	80355	80356	80357	80358	80359	80360	80361	80362	80363	80364	80365	80366	80367	80368	80369	80370	80371	80372	80373	80374	80375	80376	80377	80378	80379	80380	80381	80382	80383	80384	80385	80386	80387	80388	80389	80390	80391	80392	80393	80394	80395	80396	80397	80398	80399	80400	80401	80402	80403	80404	80405	80406	80407	80408	80409	80410	80411	80412	80413	80414	80415	80416	80417	80418	80419	80420	80421	80422	80423	80424	80425	80426	80427	80428	80429	80430	80431	80432	80433	80434	80435	80436	80437	80438	80439	80440	80441	80442	80443	80444	80445	80446	80447	80448	80449	80450	80451	80452	80453	80454	80455	80456	80457	80458	80459	80460	80461	80462	80463	80464	80465	80466	80467	80468	80469	80470	80471	80472	80473	80474	80475	80476	80477	80478	80479	80480	80481	80482	80483	80484	80485	80486	80487	80488	80489	80490	80491	80492	80493	80494	80495	80496	80497	80498	80499	80500	80501	80502	80503	80504	80505	80506	80507	80508	80509	80510	80511	80512	80513	80514	80515	80516	80517	80518	80519	80520	80521	80522	80523	80524	80525	80526	80527	80528	80529	80530	80531	80532	80533	80534	80535	80536	80537	80538	80539	80540	80541	80542	80543	80544	80545	80546	80547	80548	80549	80550	80551	80552

伏	fo	自	ču	淡	tán	然	gen
矣	Y	知	chi	而	lh	而	lh
亦	ye	微	ui	不	pu	日	ge
孔	cum	之	chi	厭	yén	章	chan
之	chi	顛	hien	簡	hien	小	siao
昭	chao	可	co	而	lh	人	gin
故	cu	與	yu	文	uen	之	chi
君	Kitun	入	ge	溫	uen	道	tao
子	ču	德	te	而	lh	的	ue
內	nui	矣	Y	理	li	然	gen
省	sim			知	chi	而	lh
不	pu	f. 30		遠	yuen	日	ge
疚	52	P. I.		27		元	uam
於	yu			之	chi	君	Kiun
疾	53			詩	xī	近	Kin
惡	ú			39		28	13
於	54			云	yun	知	chi
志	55			55		29	14
疾	56			潛	čien	風	fum
惡	57			41		30	15
於	58			57		之	chi
志	59			42		31	16
疾	60					然	gen
惡	61					而	lh
於	62					日	ge
志	63					章	chan
疾	64					小	siao
惡	65					人	gin
於	66					之	chi
志	67					道	tao
疾	68					的	ue
惡	69					然	gen
於	70					而	lh
志	71					日	ge
疾	72					元	uam
惡	73					君	Kiun
於	74					詩	xī
志	75					近	Kin
疾	76					28	13
惡	77					知	chi
於	78					風	fum
志	79					潛	čien
疾	80					之	chi
惡	81					然	gen
於	82					而	lh
志	83					日	ge
疾	84					章	chan
惡	85					小	siao
於	86					人	gin
志	87					之	chi
疾	88					道	tao
惡	89					的	ue
於	90					然	gen
志	91					而	lh
疾	92					日	ge
惡	93					元	uam
於	94					君	Kiun
志	95					詩	xī
疾	96					近	Kin
惡	97					28	13
於	98					知	chi
志	99					風	fum
疾	100					潛	čien
惡	101					之	chi
於	102					然	gen
志	103					而	lh
疾	104					日	ge
惡	105					章	chan
於	106					小	siao
志	107					人	gin
疾	108					之	chi
惡	109					道	tao
於	110					的	ue
志	111					然	gen
疾	112					而	lh
惡	113					日	ge
於	114					元	uam
志	115					君	Kiun
疾	116					詩	xī
惡	117					近	Kin
於	118					28	13
志	119						

靡 ¹ ² ³ 不 ¹ ² ³ 君 ¹ ² ³ Kiun
(suo. Nimirū) vir perfectus (ad) quod pu
nō potest, (nisi difficulter,) peruenire; 舉 ⁴ ⁵ ⁶ 動 ⁴ ⁵ ⁶ p. 2. ¹ ² ³ 子 ¹ ² ³ çu
(nōne) hoc ipsū solūm (est,) homines 爭 ⁷ ⁸ ⁹ 而 ⁴⁴ ²⁹ 詩 ^{xi} ¹ ² ³ chi
(passim) quod nō uident? 是 ¹⁰ ¹¹ ¹² 敬 ⁴⁵ ³⁰ 云 ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰ ¹⁰⁰¹ ¹⁰⁰² ¹⁰⁰³ ¹⁰⁰⁴ ¹⁰⁰⁵ ¹⁰⁰⁶ ¹⁰⁰⁷ ¹⁰⁰⁸ ¹⁰⁰⁹ ¹⁰¹⁰ ¹⁰¹¹ ¹⁰¹² ¹⁰¹³ ¹⁰¹⁴ ¹⁰¹⁵ ¹⁰¹⁶ ¹⁰¹⁷ ¹⁰¹⁸ ¹⁰¹⁹ ¹⁰²⁰ ¹⁰²¹ ¹⁰²² ¹⁰²³ ¹⁰²⁴ ¹⁰²⁵ ¹⁰²⁶ ¹⁰²⁷ ¹⁰²⁸ ¹⁰²⁹ ¹⁰³⁰ ¹⁰³¹ ¹⁰³² ¹⁰³³ ¹⁰³⁴ ¹⁰³⁵ ¹⁰³⁶ ¹⁰³⁷ ¹⁰³⁸ ¹⁰³⁹ ¹⁰⁴⁰ ¹⁰⁴¹ ¹⁰⁴² ¹⁰⁴³ ¹⁰⁴⁴ ¹⁰⁴⁵ ¹⁰⁴⁶ ¹⁰⁴⁷ ¹⁰⁴⁸ ¹⁰⁴⁹ ¹⁰⁵⁰ ¹⁰⁵¹ ¹⁰⁵² ¹⁰⁵³ ¹⁰⁵⁴ ¹⁰⁵⁵ ¹⁰⁵⁶ ¹⁰⁵⁷ ¹⁰⁵⁸ ¹⁰⁵⁹ ¹⁰⁶⁰ ¹⁰⁶¹ ¹⁰⁶² ¹⁰⁶³ ¹⁰⁶⁴ ¹⁰⁶⁵ ¹⁰⁶⁶ ¹⁰⁶⁷ ¹⁰⁶⁸ ¹⁰⁶⁹ ¹⁰⁷⁰ ¹⁰⁷¹ ¹⁰⁷² ¹⁰⁷³ ¹⁰⁷⁴ ¹⁰⁷⁵ ¹⁰⁷⁶ ¹⁰⁷⁷ ¹⁰⁷⁸ ¹⁰⁷⁹ ¹⁰⁸⁰ ¹⁰⁸¹ ¹⁰⁸² ¹⁰⁸³ ¹⁰⁸⁴ ¹⁰⁸⁵ ¹⁰⁸⁶ ¹⁰⁸⁷ ¹⁰⁸⁸ ¹⁰⁸⁹ ¹⁰⁹⁰ ¹⁰⁹¹ ¹⁰⁹² ¹⁰⁹³ ¹⁰⁹⁴ ¹⁰⁹⁵ ¹⁰⁹⁶ ¹⁰⁹⁷ ¹⁰⁹⁸ ¹⁰⁹⁹ ¹¹⁰⁰ ¹¹⁰¹ ¹¹⁰² ¹¹⁰³ ¹¹⁰⁴ ¹¹⁰⁵ ¹¹⁰⁶ ¹¹⁰⁷ ¹¹⁰⁸ ¹¹⁰⁹ ¹¹¹⁰ ¹¹¹¹ ¹¹¹² ¹¹¹³ ¹¹¹⁴ ¹¹¹⁵ ¹¹¹⁶ ¹¹¹⁷ ¹¹¹⁸ ¹¹¹⁹ ¹¹²⁰ ¹¹²¹ ¹¹²² ¹¹²³ ¹¹²⁴ ¹¹²⁵ ¹¹²⁶ ¹¹²⁷ ¹¹²⁸ ¹¹²⁹ ¹¹³⁰ ¹¹³¹ ¹¹³² ¹¹³³ ¹¹³⁴ ¹¹³⁵ ¹¹³⁶ ¹¹³⁷ ¹¹³⁸ ¹¹³⁹ ¹¹⁴⁰ ¹¹⁴¹ ¹¹⁴² ¹¹⁴³ ¹¹⁴⁴ ¹¹⁴⁵ ¹¹⁴⁶ ¹¹⁴⁷ ¹¹⁴⁸ ¹¹⁴⁹ ¹¹⁵⁰ ¹¹⁵¹ ¹¹⁵² ¹¹⁵³ ¹¹⁵⁴ ¹¹⁵⁵ ¹¹⁵⁶ ¹¹⁵⁷ ¹¹⁵⁸ ¹¹⁵⁹ ¹¹⁶⁰ ¹¹⁶¹ ¹¹⁶² ¹¹⁶³ ¹¹⁶⁴ ¹¹⁶⁵ ¹¹⁶⁶ ¹¹⁶⁷ ¹¹⁶⁸ ¹¹⁶⁹ ¹¹⁷⁰ ¹¹⁷¹ ¹¹⁷² ¹¹⁷³ ¹¹⁷⁴ ¹¹⁷⁵ ¹¹⁷⁶ ¹¹⁷⁷ ¹¹⁷⁸ ¹¹⁷⁹ ¹¹⁸⁰ ¹¹⁸¹ ¹¹⁸² ¹¹⁸³ ¹¹⁸⁴ ¹¹⁸⁵ ¹¹⁸⁶ ¹¹⁸⁷ ¹¹⁸⁸ ¹¹⁸⁹ ¹¹⁹⁰ ¹¹⁹¹ ¹¹⁹² ¹¹⁹³ ¹¹⁹⁴ ¹¹⁹⁵ ¹¹⁹⁶ ¹¹⁹⁷ ¹¹⁹⁸ ¹¹⁹⁹ ¹²⁰⁰ ¹²⁰¹ ¹²⁰² ¹²⁰³ ¹²⁰⁴ ¹²⁰⁵ ¹²⁰⁶ ¹²⁰⁷ ¹²⁰⁸ ¹²⁰⁹ ¹²¹⁰ ¹²¹¹ ¹²¹² ¹²¹³ ¹²¹⁴ ¹²¹⁵ ¹²¹⁶ ¹²¹⁷ ¹²¹⁸ ¹²¹⁹ ¹²²⁰ ¹²²¹ ¹²²² ¹²²³ ¹²²⁴ ¹²²⁵ ¹²²⁶ ¹²²⁷ ¹²²⁸ ¹²²⁹ ¹²³⁰ ¹²³¹ ¹²³² ¹²³³ ¹²³⁴ ¹²³⁵ ¹²³⁶ ¹²³⁷ ¹²³⁸ ¹²³⁹ ¹²⁴⁰ ¹²⁴¹ ¹²⁴² ¹²⁴³ ¹²⁴⁴ ¹²⁴⁵ ¹²⁴⁶ ¹²⁴⁷ ¹²⁴⁸ ¹²⁴⁹ ¹²⁵⁰ ¹²⁵¹ ¹²⁵² ¹²⁵³ ¹²⁵⁴ ¹²⁵⁵ ¹²⁵⁶ ¹²⁵⁷ ¹²⁵⁸ ¹²⁵⁹ ¹²⁶⁰ ¹²⁶¹ ¹²⁶² ¹²⁶³ ¹²⁶⁴ ¹²⁶⁵ ¹²⁶⁶ ¹²⁶⁷ ¹²⁶⁸ <sup

1 2 3
scit præ falcibus (et) securibus.

4 5 6 7
§. 3. Oda ait: (si) nō apparet (ac uelut)

8 9 10 11 12
solitaria (sit Regis) uirtus; ceterū Reguli il-

13 14 15
lā studiose æmulatur. Hac de causa (in)

16 17
quit C, u. Sū.) Si Rex perfectus (uirtutē)

18 19 20 21 22 23
solide colat; ja orbis vniuersus pace per

fruetur.

24 25 26
f. 31 p. 1. Oda ait: ego cōplectōr et a-

mo (inducitur XAM TI Supremus

cōcli Imperator loquēs.) Regis Ven-

27 28 29 30
Vam clara uirtutē, (qua) nō magnopē

31 32 33 34
re personabat, ut exterius pēcipiteretur

35 36 37
(et appareret.) Cōfucius ait: sonitus

37 38 39
verberū, (et) splēctor exterior, in ordi-

40 41 42
ne ad cōuertēdū populu (sunt quid) pos-

43 44 45 46 47
terius. Oda ait: virtus (hēc est) quid sub-

47 48 49
tile (et) leue iſtar pīli. Imō uerō (subi)-

50 51 52
cit C, u. Sū.) pīlus adhuc habet, (quod

53
cū eo) cēparetur: (ad eōque māgis rem

declarat carnē aliud, quo dicitur:) su-

54 55 56 57 58 59 60
premi cōcli res, nec sonū, nec odore (ha-

bet: sed) summum (quid est, et omnia

transcenēens).

61
Finis Vers. Lit. Lib. 2.

輶 yeu 聲 xim 君 Kiun 於 yu
如 ju 以 y 舍 cu 鉄 fu
毛 mao 色 se 篤 to 錄 yue
毛 mao 子 cu 奉 cumi 詩 xi
猶 yeu 曰 yuc 而 lh 不 pu
有 yeu 聲 xim 天 tien 曰 yue
倫 lun 色 se 下 hia 顯 bien
上 xam 之 chi 平 pim 惟 guei
天 tien 於 yu 德 te 百 pe
之 chi 以 y 詩 xi 壽 pie
載 cai 化 hoa 云 yun 百 pe
無 ua 民 min 予 yu 壽 pie
聲 xim 末 mo 懷 hoai Ki
無 uu 也 ye 明 mim 刑 him
臭 hieu 詩 xi 德 te chi
至 chi 曰 yue 不 pu 是 xi
矣 y 德 te 大 ta 故 cu
47 32 16 1
58 43 27 12
60 44 29 13
61 49 30 14
46 31 32 15

孔夫子 CONFUCII VITA

Cum siue Confucius, quem Sinenses vti Principem Philosophiae suae sequuntur et colunt, vulgari, uel doméstico potius nomine
丘 Kieu dictus; cognomento 仲尼 chum-nhi; natalem habuit sedem in
Regno 魯 lu (quod Regnum in Provinciam deinde, quæ hodie 山東 xian
tum dicitur, redactum fuit) in pago 曲邑 chum-ye territorij 昌平 ch'ang-ping, quod ad ciuitatem 曲 Kio f'eu pertinet; haec autem ciuitas
paret vrbi 穀州 yen-chou cheu dictæ. Natus est anno 21 Imperatoris 灵
王王 uam (fuit hic tertius et uigesimus e familia, seu domo Imperatoria-
周 theu dictæ) Anni nomen 庚戌 kem-ssu; secundo ite et uigesimo an-
no 裹公 siam cum Regis, qui ea tempestate Regnum lu obtinebat; die
13 undecimæ lunæ 庚子 kem-ssu dictæ, sub horam noctis secundam, an-
no ante Christi ortum 551. Mater ei fuit 懲 ch'm, e familia prænibili 顏
yen oriunda; Pater 叔梁 leam he, qui non solum primi ordinis
magistratu quem gessit in Regno 宋 lúm, sed generis quoque nobilitate
fuit illustris; stirpem quippe duxit 宋 (uti Chronica sinensium testantur,
et tabula genealogica, quæ prologomenis ad annales sinicos inseritur,
perspicue docet) ex uigesimo septimo, siue penultimo Imperatore
乙酉 dicto. Porró natus est Confucius Patri iam septuagenario, 帝
 quem adeò trienüs infans mox amisit; sed Mater pupillo deinde
luperstes fuit per annos unum et uiginti, cōiuge in monte 東防 f'am
Regni lu sepulto. Puer iam sexennis præmaturā quadam 東
maturitate, uiro, quám puer similiior, cum xqualibus nunquam uisus est
luditare. Oblata edulia non ante delibabat, quám prisco ritu, qui 祖
豆 teu nuncupatur, cælo uenerabundus obtulisset. Annorum quin-
decim adolescentis totum se dedere cæpit Priscorum libris euoluen-
dis, et reiectis ijs, quæ minùs utilia uidebantur, optima quæque documen-
ta selegit, primū expressurus ea suis ipse moribus, deinde alijs quoque
ad imitandum propositurus. Non multo post unā cum 孟 mem' 滕子
et

çu, et 南宮叡 kim 収 ad ritus ciuiles addiscedos se concurrit. Decimonono, aut ut alij, 20. ætatis anno duxit uxorem, quæ unica illi fuit
升 晉 quoniam 父 xi, ex qua, sequenti mox anno suscepit filium 伯 pe.
漁 yu, sed hoc deinde iam quinquagenario, cum ipse 69 annos natus es-
set, orbatus est, uxore tribus ante annis amissæ. Haudquaquam tam
men cum filio stirps omnis extincta est, sed per nepotem 子 su 惠 su,
(qui agit laudis, ac philosophicæ studiosus) cui sui libros
commentatus est, et magnis in Imperio muneribus perfunctus) perpetuus
posteriorum serie cum non vulgari tam opulentia, quam dignitate ad hec
usque tempora propagata est, nulli fortasse familiarum, quas uel in Africa,
uel in Europa nobilitatis antiquitas commendat, postponenda. Sic qui-
dem affirmare non dubitauit P. Ioañea Adamus Schall Soc. Iesu sacer-
dos, vir sinicarum rerum peritus in primis, cum forte is, qui hac ætate
Philosophi nomen ac stirpem traxit, cum Pekini uisendi gratia, nec sine
muneribus (qui mos est gentis) adiuisset: quod si meminerimus primam con-
fucianæ stirpis originem, ab antiquissima peti sinicæ gentis Imperatoribus
成 湯 chiam tam, 父 yu, 黄 hoam 帝 ei; hunc autem iam ante annos
4 mille et amplius sinis imperauisse, nullus utique de tantâ nobilitate du-
bitandi locus nobis erit, si modo Sinarum Chronicis fidem quam merentur
dare placeuerit. Varijs in locis Magistratum, gessit Philosophus magna cum
laude: curas uero, huiusmodi ac dignitates non alio fere studio admittebat,
quam publicæ utilitatis, et spe propagandæ doctrinæ suæ: quâ quidem spe
si forte falli se uideret, ultrò scilicet magistratu sese abdicabat. Huius rei
cum alias sepe, tum uero 55. ætatis suæ anno illustre testimonium dedit;
cum enim in Regno lù Mandarinum ageret (loquor hic more lusitanorum,
e quibus in hoc oriente Mandarini uocantur, qui publicas reas inter sinas
administrat) tanta legum obseruatio, rerumque et morum tam felix conuer-
sio trimestri spatio mox consecuta est, ut iam uicini Reges, æmulique inui-
diæ metuque aliquo tenerentur, haud ignari, Respublicas non aliâ re felici-
us conseruari et crescere, quam disciplinâ legumque obseruatione: finitimi
ergo Regni, quod 殿 ci dicebatur, Rex atque Optimates tam præclaræ z-
molorum gubernationi structuri insidias, donis eas, ut sit, tegunt: pu-
ellas formæ, canendi gratia, alijsque dotibus præstantes dono mittunt Re-
gni lu Regi. Rex ignarus insidiarum dolosum munus admittit, capitur illicet
mulierularum gratia, capiuntur et Proceres sic prorsus, ut ad trimestre to-
rum, dum nouis illis delicijs indulgeretur, negotia cessarint publica, et Re-
gis adeundi via præclusa fuerit: non tulit hoc Confucius: renunciat mune-

ii, relinquit Aulam, atque ad Regna 齊 ^{ci} 衛 ^{wei} guci, et 楚 ^{chu} spontaneus exul contendit: Verum nec hi bono 齊 ^{ci} 衛 ^{wei} guci, et 楚 ^{chu} spontaneus quod alijs intulerant, frui uouerunt: non admittitur Philosophus, qui adeo coactus petere Regnum 陳 ^{chin} huc ad extremam uictus quoque penuriam redigitur: Nec multo 陳 ^{chin} post, dum Regnum 宋 ^{sung} peragrat, a quodā 桓 ^{huon} 魁 ^{wei} tui præpotenti viro sed insigniter 宋 ^{sung} improbo non semel桓 ^{huon} 魁 ^{wei} ad mortem conquisitus est: ipse interim tot ærumnas inter atque discrimina sui semper similis, inuicto semper animo, et pro causa tam bonâ, uitam quoque ponere paratus: quamquam fretus ipse recte factorum conscientiâ præsidioque coelesti, rursum negabat, quæquâ sibi nocere posse siquidem esset eâ uirtute instructus qua ipsi coelo inniteretur. Ardens atque indefessu studiū diuulgandæ per totum Imperium sanioris doctrinæ ad extremum usque spiritum non remisit; cùmque viri ardor patriis filiis ægre contineretur, non semel de nauigando mari, terrisque remotis adeundis cogitauit. Discipulos numerauit 3000. Ex his omnino quingentos extitisse memorant, qui uarijs in Regnis magistratū gesserint: qui præ cetæris autem uirtute literisque eminenterent, duos et septuaginta fuisse, quorum adeo nomina, cognomenta, et qua quisque patriâ sit oriundus, memorie prodit. Quatuor doctrinæ sunt, cœu gradus, totidemque discipulorū ordines constituebat. Supremus ordo in excolendo uirtutibus animo ponebat studiū; et in hoc quidem ordine primas ferebant 門 ^{min} 子 ^{eu} 騞 ^{kien}, 冉 ^{gen} 伯 ^{pe} 牛 ^{nieu}, 仲 ^{chum} 一弓 ^{cum}, ac denique 顏 ^{yen} 澄 ^{yuen} charus præ omnibus Magistro discipulus, cuius immaturum funus (obijt quippe primo et trigesimo ætatis anno) continenter lugebat. Proximus ordo ratiocinandi dicendique facultati dabant operam; huius principes erant 壬 ^{ai} 我 ^{ngō}, et 子 ^{su} 貢 ^{cum}. Tertius agebat de regimine politico, et 子 ^{ai} 我 ^{ngō}, et 子 ^{su} 貢 ^{cum}. probe gerendis muneribus publicis; excellebant huc 冉 ^{gen} 有 ^{yeu}, et 季 ^{lu}. Quartidenique et postremi ordinis labor 子 ^{eu} 游 ^{yeyu}, et 子 ^{eu} 夏 ^{chia} præcipua cum laude præstabat. Atque 子 ^{eu} 游 ^{yeyu}, et 子 ^{eu} 夏 ^{chia} præhi quidem inter duos et septuaginta, decem erant solertiiores discipuli, et flos scholæ Confucianæ Omne studium ac doctrina Philosophi eo colimabat in primis, ut naturam ignorantia tenebris offusam, uitiosque depravatam revocaret ad pristinam lucem atque integritatem, cum quæ a coelo conditam fuisse asserebat: Ex quo deinde clemens et æqua rerum administratio ad eoque felix et maxime pacatus Imperij status consequeretur. quó autem certius attingeretur hic scopus, uolebat omnes 敬 ^{gin} 天 ^{tien}; 愛 ^{ngai} 人.

gin. 克 ^{ke} 己 ^{ki} obsecui coelo, ipsumque timere et colere; amare pro. ximum sicut seipsum; vincere se, atque appetitus suos subdere rationi, nec quidquam agere dicere, uel etiam cogitare, quod ab hac esset alienum. Porro quæ scripto uerboque præcipiebat, primus ipse moribus exprimebat ac uitæ cuius rei testimonium satis luculentum præbere potest tantus tot illustrum virorum numerus, qui in disciplinam eius se contulerunt, et quæcumque gessit dixitque, quamuis minutissima, posterrati prodidere: ad hæc constans ille fauor tot Principum, tantus tot sc. colorum honor (de quo mox agemus) argumento esse potest, uirtutem sane fuisse Philosopho, non meram speciem fucumque uirtutis. quid? quod nos tris temporibus haud defuerint e literatorum ordine, qui uel amplexi iam Religionem Christianam, uel huius integritate sanctitateque probe saltem perspectæ, non dubitanter affirmarunt, sperari posse, Philosophum suum, siquidem uixisset ætate nostrâ, primum fuisse futurum qui ad Christi legem transiisset. Certe quemadmodum sectatores eius tradunt, mira quædam fuit viri grauitas, et corporis animique moderatio, fides, æquitas, lenitas singularis. Seuerus erat ac peruigil sui ipsius obseruator ac censor; contemptor opum, honorumque. hoc agens unum studio prorsus indefesso, ut doctrinam suam quamplurimis mortalium impertiret. quod autem in eo uel maxime suspicimus Europæ, et in nostratis quidem prisca ætatis Philosophis desideramus, tantâ fuit animi demissione. Confucius, ut non solum de se suisque rebus admodum modeste loqueretur, sed ultrò quoque et palam argueret se se, quod nec in discendo (ut aiebat) esset impiger, nec constans in docendo, neque ea quæ pars erat uigilantiæ uitiorum suorum emendationi, et studio uirtutum exercitioque operam daret. Certissimum uero argumentum modesti sincerique animi tum dedit, cum palam ingenuusque professus est, doctrinam suam non esse suam, sed Priscorum sapientum, in primis ^尧 ^{yao}, et ^舜 ^{zun} Regum, qui ipsum mille quingentis eoque amplius annis antececesserant. Cum itaque non decessent, qui cum sapientia natum esse opinarentur, adeoque et prædicarent, perægre id serebat, et diserte negabat, ad gradum perfectæ consummatæque uirtutis aut Sanctitatis peruenire se posse. Dicere identidem solitus (ut à quibusdam finisnum traditur) virum Sanctum in occidente existere, 西方 ^{si} ^{fam} 有 ^{yeu} 聖 ^{xim} 八 ^{gin}. quod ipse de quo, quoue spiritu pronunciarit, incertum est. Hoc certum, anno post Christum natum 66, Imperatorem ^漢 ^{san} decimus septimus motum uer. 明 ^{mim} 帝 ^{ti} (fuit hic e familia Philosophi, magis etiam oblatâ sibi per somnum specie sancti ex occidente Herois. Cum ipsimet ire nō esset integrum, misisse 有 ^{yeu} 靖 ^{çai} 景 ^{çim}, et 秦 ^{çin} 有 ^{yeu} 交 ^{chau} 大 ^{ta} mil ^{mi} ueram legatos suo nomine occasum uersus, inibi

uerata legem et sanctitatem quæsitos; qui quidem cùm ad Insulam quādam appulissent, quæ non procul distabat à rubro mari, non ausi longius procedere, Idolum quoddam, et monstrum hominis ^{ib} 佛 ^{fe} dictum (qui quingentis circiter annis ante Confucium in Indiâ flo ^{ruerat}) nec non execrabilem ipsius legem in hoc Imperium et vicina circum Regna retulerut: felices, æternumque de patriâ suâ bene merituri, si pro hâc peste salutarem Christi doctrinam, quam per eadem tempora Thomas Apostolus apud Indos propagabat, reportassent. Sedenim felicitas humana, et quæ hinc nascebatur superbia gentis opulentæ, potentis, et floretissimæ; ueræ felicitati tunc, ut opinor, aditum obstruxit. Sinenses ergo cùm Idola iam magis magisque uenerarentur, nec sine exemplo quorundam Regum, qui prorsus impense nouam superstitionem sectati sunt, paulatim scilicet discesserunt à genuinâ Magistri sui doctrinâ, et præclaris institutis Prischorum; actandem in contemptum Religionis omnis, uerumque Atheismum sunt prolapsi: in hunc porró literatos, et acutiores quoque ceu manuduxit doctrina illius ipsius Fe, qui rudi vulgo idololatriæ magister extitit: duplē quippe perditissimus impostor iste atque Atheorum princeps doctrinâ reliquit; alteram, qua rerum omnium principium finemque NIHIL esse docet, quæ qui sectantur Athei sunt, et arcanam atque interiorē uocant; alteram, quæ exterior dicitur, atque illius adumbratio quædam est, ad vulgi et rudiorū ferè captum et superstitionem accommodata. De Confucio tamen dubitari non potest quin ab hâc, et illâ peste imunis fuerit: idolorum certe cultorem fuisse ne illi quidem, qui uitio temporis idola iam uenerantur, affirmare ausint; ab Atheismo uero quâm fuerit alienus, non ipse tantum, sed prisca Sinarum ætas omnis, in Explanacione lib. CHVM YVM declaramus.

Migravit e uitâ Confucius anno ætatis 73, lunâ 4, 己 ^{ki} 戌 ^{go} cheu vulgo dictâ anni, cui 壬 ^{gin} 戌 ^{gio} nomen, e sexagena. vulrio sinensis, ære cyclo, et quasi aureo gentis numero, petitum. Erat hic annus primus et quadragesimus Imperij 敬 ^{kim} 王 ^{wang} uam, uigesimi quinti e familiâ chœu Imperatoris: quo etiam tempore Regulus 哀 ^{ngai} 公 ^{ku} cum patrium Philosophi Regnū, 魯 ^{lu} dictum, annum iā 16. tum moderabatur.

Paulo ante quâm morbo, qui supremus ei fuit, corriperetur, lugēs suorū tēporū perturbationē hunc uersū cygnæâ uoce cōcinere auditus est: PRAEGRANDIS MONS (doctrinam suam intelligebat) QVO DECIDISTI! TRABALIS MACHINA EVERSA EST: SAPIENTES, ET SANCTI EXARVERE. mox inde languere incipiens, septimo die ante mortem, ad discipulos suos conuersus: superiori nocte, inquit, per somnum uisa mihi sunt in Aulâ iusta fieri. Reges, quæ doceo, non obseruant. Ecquis horū per Imperium nostrum instituti mei sectator et cultor est? hoc unū supereſt;

ut moriar. Hæc effatus lethargo corripitur, et cùm totos septem dies dormientis instar persistit, tandem uiuere desist. Sepultus est in Lu patrio Regno (domū quippe se cù discipulis suis contulerat) prope ciuitatē 曲 kio 阜 feu, ad ripam fluminis 汶 su, in ipsā Academiā suā, in qua uelutī ciuitas, cincta cernitur. luxerunt inibi Magistrum suum discipuli habitu lugubri, multaque cum inedia et lachrymis, non secus ac filij parentē; idque per annum totum; nec defuerunt qui ad annos omnino tres 貢 cum uero sex ipsos annos, in eodem loco, luctuque persistiterunt.

Fuit admodum procero corpore Philosophus, et si fas est Siniis credere, giganteo; sed cui tamen lati humeri, pectusque amplum decorum conciliabat ac maiestatem: in ipso uertice capitis grandisculus ei tuber erat; quare à Patre suo, 丘 kieu idest, colliculus, cuius specie aliquā præbebat tuber, nominatus 丘 est, quo ipso nomine vir modestus identidem quoque utebatur. facies ei lata. subfuscus oris color, oculi nigri ac prægrandes, capillus niger, barba promissa, nasus simus, uox grauis, ac tonitruo instar, ut Sinae tradunt.

Porro quantum honoris per annos bis mille eoque amplius detulerit Magistro suo, eiusque lucubrationibus et virtuti grata Sinarum posteritas, pro me loquantur quotquot Imperio toto ad dignitates, et munia publica præsidio literarum sunt euecti: qui omnes utique fatentur à Confucij in primis scholā, et libris e quibus ad gradum examinantur, opes, honores, et illustre sibi nomen obuenisse. Loquantur item singulis in oppidis, vrbi, busque erectæ viro, ac dictæ Aulæ, ante quarum fores quotiescumque transeunt qui elliteratorum ordine publicos gerunt Magistratus, protinus e sublimi augustaque sella, in qua more gentis gestantur, uenerabundi descendunt, et passus aliquot pedites uiam suam prosequuntur. Loquantur denique titulifane honorifici, qui in ijs Aulis, quas modō dicebamus, cernuntur trahilibus auratisque literis exornati, MAGNO MAGISTRO, ILLVSTRI LITERARVM REGI, SANCTO, seu eximia quadam sapientia ornato, aliisque similibus, quibus hunc gentis sua Doctorem complures Imperatorum familie 漢 han, 隋 sui, 唐 tam, 宋 sum, 元 yuēn (fuit hæc

Tartarorū occidentaliū) et quæ hodiernā Tartarorū orientaliū proxime antecessit, 明 mim dicta, tantum non supra laudes humanas euexerunt. Quoniam tamen uoce 神 xin, quæ spiritu sonat, quaque posterioræta multis uorum superstitione tribuit, semper hic abstinerunt Sinae, hodieque abstinent (quatenus saltu uox hæc numen aliquod, uel idolum significat: titulus quippe 神 xin guci, vel huic similis funebribus tabellis inscribi solitus, et de 神 xin 位 functis)

functis omnibus communis, superstitione caret) satis utique declarat , non alio ritu, quam prisco Maiorum suorum, qui ab idololatriâ fuerunt alieni , coli nunc quoque Magistrum suum. maxime cùm præter hosce titulos et ipsum nomen tabulae inscriptum , nulla plerunque ita tua cernatur inibi, imago nulla; Vna tamen extat imago Philosophi , uix ac spiranti non modò similis , sed re ipsâ spirans ac uiua ; Nepos ille uidelicet, cuius ante iam meminimus; quem adeo propter Aui, quamvis interuallo bis mille annorum, et plusquam sexaginta generationibus iam remoti memoriam, summi pariter infimique colunt, sic prorsus, ut eum

順 xún 治 chí Monarchiæ sino-Tartaricæ Fundator, cùm Aulam de more adiisset, perhonorifice exceperit, et familiariter quoque cum eodem agere obseruatus fuerit. Gaudet ipse perpetuâ et hæreditariâ Mandarinorum dignitate; raro item priuilegio, neque ullis, præterquam Regij sanguinis Principibus concessò, ut Imperatori nullum uectigal pendat: ad hæc quotquot singulis triennijs ad Doctoris gradum uechuntur , pignus aliquod grati animi, et quasi Mineralia quod Auo non possunt, Nepoti persoluere confueuerunt . Quod autem meritó laudemus, ac suspiciamus etiam nos Europæi; cùm China fortunæ urietatem sane magnam sit experta, cùmque tot bellorum casus et calamitates subierit, tot ortus uiderit interitusque familiarium , penes quas erat rerum summa; nunquam tamen honores quos memorauit, gratæque posteritatis erga Confucium monumenta sunt interrupta; si tamen paucos annos exceperimus, quibus tertio post sèculo quám Philosophus obiit, 泰 çin 始 xi 皇 hoam secundus e familia 泰 çin Imperator, non in libros tantum, sed etiam literatos barbare crudeliterque saeuijt. Cæterum cum huius morte literæ mox reuixerunt, et ijs honorum incrementis, quæ sub Tartaris quoque spectamus hodic, Confucijque nomen et fama creuit.

Intelliget ex his omnibus prudens lector quám non inutilis futura sit Euangelico Præconi Viri huius authoritas, siquidem eâ apud hanc gentem, quæ Magistri sui, et literarum suarum usqueadeo studiosa est , uti quandoque possit (et uero potest) ad Christianam Veritatem confirmandam; quemadmodum uidemus, Apostolum Paulum Poetæ græci authoritate olim apud Athenienses fuisse usum . Vnum tamen hic sollicite cauendum nobis erit, posito semper ante oculos eorum Patrum exemplo, qui Missionem hanc cum singulari uirtute prudentiâque fundatam nobis reliquerent; ut apud Sinas admodum moderate commendemus ac laudemus Confucium, ne testimonio nostro atque authoritate æstimationis hominis, doctrinæque eius, quæ iusto prope maior est, immodice prorsus augescat; maxime apud gentem naturâ sene superbam, et aliena fere

præ suis contemnentem. Multo magis tamen caendum nobis erit, ne uerbo scriptoue damnemus, aut laedamus eum, quem tota gens tanto pere suspicit ac ueneratur, ne huic odiosi reddamur, non nos ipsi tantum, sed ipse met, quem prædicamus, Christus; et dum forte contemnimus aut condemnamus eum, qui tam consentanea rationi docuit, qui que uitam ac mores cum doctrinâ suâ conformare semper studuit, uideamus nos Europæi, Sinis saltem, non tam cum Magistro ipsorum, quām cum ratione ipsâ pugnare uelle, et huius lumen, non autem Confucij personam extinguere.

Coæ Iterum Recognitum, ac in lucem editum
Die 1. Octobris. Anno 1669.

SUPERIORVM PERMISSV:

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

8t N